

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО РУСКИ ЕЗИК ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В1.1

МОДУЛ «УСТНО ОБЩУВАНЕ»

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по руски език във втори гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Език и култура“ и „Езикови практики“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“ и „Писмено общуване“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложиени в програмата на съответния модул. В модулите „Език и култура“ и „Езикови практики“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по руски език за модул „Устно общуване“ за ученици от XI и XII клас, които без интензивно или без разширено обучение в VIII клас в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В1.1 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Учебната програма следва спираловидния принцип на повторемост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящи се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по руски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и за самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати	Нови знания
XI клас I. Аз и другите	Слушане При слушане на ежедневен разговор,	I. ФОНЕТИКА

<ul style="list-style-type: none"> • Междуличностни отношения. • Отношения между поколенията. • Любав и партньорство в живота. • Реално и виртуално общуване. <p>II. Ежедневие</p> <ul style="list-style-type: none"> • Личен живот и професионален избор. • Мечти и реалност. • Мода и стил. <p>III. Здраве и здравословен начин на живот</p> <ul style="list-style-type: none"> • Природосъобразен живот. • Живот без стрес. • Пътешествия. <p>IV. Природа и екология</p> <ul style="list-style-type: none"> • Екология и екологично мислене. • Екологични организации и инициативи. • Опазване на околната среда. 	<p>интервю или дискусия, информационен бюлетин от средствата за масово осведомяване, несложни технически инструкции, описание на човек, предмет или място, кратък разказ по познати теми, свързани с ежедневието, с лични интереси или с профила на училището, когато се говори на стандартен език с нормално темпо, ясна дикция и стандартно произношение</p> <p>ученикът може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разбира общия смисъл на различни в жанрово и стилово отношение текстове (автентични, адаптирани или учебни); • разбира и извлича основната информация от различни в жанрово и стилово отношение текстове (автентични, адаптирани или учебни); • разбира и извлича конкретна информация от различни в жанрово и стилово отношение текстове (автентични, адаптирани или учебни); • разбира по-важните подробности от съдържанието на жанрово различни текстове по познати теми (автентични, адаптирани или учебни); • използва набор от стратегии при слушане на текстове от оригинални източници (напр. езикова догадка на база контекст, използване на визуални опори и пр.). <p>Говорене Монологична реч (устно изложение)</p>	<p>Овлабяване на неутралния стил на произношение в руския език.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Форморазличителна и смислоразличителна функция на ударението. • Интонационни конструкции. ИК-6 (възклицание). <p>II. МОРФОЛОГИЯ</p> <p>1. Морфемна структура на думата</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основа и окончание на думата. Корен, префикс, суфикс. • Основни редувания на гласни и съгласни в корена на глаголи и прилагателни (<i>лежать-лег; глубокий-глубже</i>). • Разпознаване на определен кръг словообразователни модели на съществителни, прилагателни, наречия, глаголи (<i>читать-чтение; морской; рассказывать; выходить</i> и др.). • Сродни думи. <p>2. Съществително име</p> <ul style="list-style-type: none"> • Употреба на основните падежни значения: <p>Именителен падеж - предмет и лице в пасивна конструкция (<i>Письмо отправлено по почте.</i>).</p> <p>Родителен падеж <u>Без предлог:</u> - характеристика, определение (<i>Женщина редкой красоты</i>); - за обозначаване на част от цялото (<i>Я выпил стакан воды.</i>); - време на действието или събитието (<i>Это случилось 10-ого октября 1996-ого года.</i>).</p> <p><u>С предлози, изразяващи:</u> - място: <i>около, недалеко от, справа от, слева от, напротив, вокруг</i> (<i>Встретимся около театра.</i>); - време на действието: <i>с ... до</i> (<i>Мы занимались с утра до вечера.</i>); - предназначение: <i>для</i> (<i>Это цветы для мамы</i>).</p> <p>Дателен падеж <u>Без предлог:</u> - с глаголи, обозначаващи чувство: <i>радоваться, удивляться, сочувствовать</i> (<i>Все удивлялись смелости молодого человека.</i>); - с някои прилагателни в пълна и кратка форма: <i>известный, знакомый, нужный, необходимый, равнодушный, благодарный, рад</i> (<i>Я рад встрече.</i>).</p>
--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • Природно равновесие и ресурси. <p>XII клас</p> <p>V. Светът около мен</p> <ul style="list-style-type: none"> • Общество и прогрес. • Конфликти и толерантност. • Общество и медии. <p>VI. Моята родина и светът</p> <ul style="list-style-type: none"> • Аз – гражданин на Европа и света. • Свят без граници. • Многообразие в съвременния свят. 	<p>При описание на лица, предмети и обекти или при предаване на събития или случки, при преразказ по зададени опори (вербални и визуални), при резюмиране (напр. на сюжета на книга или филм), при формулиране и обосноваване на лични чувства, мнения, планове, решения и действия, при представяне или обобщение на резултати от изпълнението на поставена задача (например проект), при устна презентация (по зададен модел) по познати теми, свързани с ежедневието, с лични интереси или с профила на училището</p> <p>ученикът може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • построява логически своето изказване; • създава самостоятелно устно изложение (със или без предварителна подготовка), като се съобразява с целта на общуването, потенциалния слушател и комуникативната ситуация; • използва езикови средства, съобразени с основните изисквания за устно общуване, като говори без особени затруднения, дори и без предварителна подготовка, с близко до стандартното произношение и употребявайки езиковите структури по начин, който не възпрепятства разбирането. <p>Диалогична реч (участие в разговор) При спонтанен или предварително подготвен разговор с един или повече</p>	<p>С предлози, изразяващи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - определение: <i>по</i> (У нас был экзамен по химии. Я узнал его по голосу.); - причина: <i>благодаря</i> (Благодаря его совету, мы быстро исправили ошибки.). <p>Винителен падеж Без предлог:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за изразяване повтораемост на действието (Он ходит на стадион каждую субботу.). <p>С предлози, изразяващи :</p> <ul style="list-style-type: none"> - срок: <i>за, на</i> (Я прочитал книгу за неделю. Я взял книгу на неделю.); - действие, насочено от едната страна на предмета към другата: <i>через</i> (Туристы идут через лес.). <p>Творителен падеж Без предлог:</p> <ul style="list-style-type: none"> - с глаголите <i>владеть, обладать, руководить, Управлять.</i> <p>С предлози, изразяващи</p> <ul style="list-style-type: none"> - време : <i>перед</i> (Мы разговаривали перед началом урока.); - място: <i>перед, за, между</i> (За домом находится большой сад.). <p>Предложен падеж</p> <ul style="list-style-type: none"> - с някои съществителни за обозначаване на време: <i>на</i> (Бабушка приедет на следующей неделе.). <p>3. Прилагателно име</p> <ul style="list-style-type: none"> • Склонение на пълните прилагателни в единствено и множествено число. • Съгласуване на пълните прилагателни със съществителните по род, число и падеж. • Образуване на степени за сравнение (проста превъзходна). • Образуване и употреба на кратките форми на прилагателните. <p>4. Местоимение Значение, словоизменителна парадигма и употреба на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - възвратното местоимение <i>себя</i>; - определителни (<i>каждый, любой, всякий, весь</i>); - отрицателни с частиците <i>не-</i> и <i>ни-</i> (<i>ничего, никого, нечего, некого</i>). <p>5. Числително име</p> <ul style="list-style-type: none"> • Склонение на числителните редни. <p>6. Глагол</p>
--	---	--

събеседници, включително дискусия или интервю, по познати теми, свързани с ежедневието, с лични интереси или с профила на училището или по зададен модел

ученикът може да:

- инициира, поддържа и завършва разговор на определена тема, съобразен с целта на общуването и с останалите участници в него;
- реагира словесно на репликите на своите събеседници, като следва логиката на разговора и допринася за неговото развитие;
- изразява чувства, мнения, учтиво съгласие/несъгласие;
- използва езикови средства, съобразени с основните изисквания за устно общуване, като говори без особени затруднения, дори и без предварителна подготовка, с близко до стандартното произношение и употребявайки езиковите структури по начин, който не възпрепятства разбирането;
- използва компенсаторни комуникативни стратегии за поддържане на разговора при дефицит на езиковите средства, с които разполага (например моли събеседника да повтори или да изясни онова, което току-що е казал, перифразира онова, което е чул/разбрал и др.).

• Употреба на видовите форми в минало, сегашно и бъдеще време, в изявително, повелително и условно наклонение.

• Особености при образуването вида на глагола.

• Глаголи за движение с представките *в-, въ-, по-, при, под-, у-, от-, про-, пере-, за-* (*Друг уезждает завтра.*).

• Условно наклонение.

• Управление на глагола.

• Понятие за причастие и деепричастие.

7. Наречие

• Видове наречия:

- за място (*вниз, внизу, вверх, наверх*);

- за време (*сначала, пора*);

- предикативни (*необходимо, нельзя*).

• Сравнителна степен (*легко-легче, хорошо-лучше*).

8. Служебни части на речта

Значение и употреба на:

- предлози *около, недалеко от, справа от, слева от, напротив, вокруг, с, до, перед, за, между, благодаря, через, для, на, по*;

- съюзи и съюзни думи *не только ..., но и ...; хотя, несмотря на то, что* и др.;

- частици *разве, неужели, бы* и др.

III. СИНТАКСИС

• Видове прости изречения:

- повествователни, въпросителни, побудителни;

- утвърдителни и отрицателни;

- двусъставни:

- с изразени граматически субект и предикат (със спрегаема и без спрегаема глаголна форма);

- без граматически субект;

- с лексикално ограничени компоненти;

- едносъставни

- със спрегаема форма на глагола;

- без спрегаема форма на глагола.

• Видове сложни изречения:

- сложносъчинени изречения;

- сложносъставни изречения с подчинено:

- условно със съюзи/съюзни думи *если, если бы* (*Если бы было свободное*

- *время, мы бы пошли на выставку.);*
- *за време със съюзи/съюзни думи кога, после того как, перед тем как (Перед тем как выйти, выключите свет.);*
- *за отстъпка със съюзи/съюзни думи хотя, несмотря на то, что (Хотя ему было трудно, он решил все задачи.);*
- *за начин на действие със съюзи/съюзни думи как (Не все было так, как он предполагал.);*
- *за количество и степен със съюзи/съюзни думи чем ..., тем.... (Чем ближе экзамен, тем увереннее чувствует себя студент.);*
- Понятие за субект и предикат;
- Словоред на изречението (особености в неутралния словоред).

ЛЕКСИКА

Включва основни лексикални единици, необходими за самостоятелно ползване на езика по предвидените от програмата тематични области.

- Междуличностни отношения.
- Отношение между поколенията.
- Любов и партньорство в живота.
- Реално и виртуално общуване.
- Личен живот и професионален избор.
- Мечти и реалност.
- Мода и стил.
- Природосъобразен живот.
- Живот без стрес.
- Пътешествия.
- Екология и екологично мислене.
- Екологични организации и инициативи.
- Опазване на околната среда.
- Природно равновесие и ресурси.
- Общество и прогрес.
- Конфликти и толерантност.
- Общество и медии.
- Аз – гражданин на Европа и света.

- Свят без граници.
- Многообразие в съвременния свят.

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

ХОРАРИУМ ЗА МОДУЛА	XI клас	XII клас
Годишен брой учебни часове	72 учебни часа (36 учебни седмици по 2 учебни часа седмично)	31 учебни часа (31 учебни седмици по 1 учебен час седмично)

Препоръчително разпределение на учебните часове	XI клас	XII клас
За нови знания	до 24 учебни часа	до 10 учебни часа
За упражнения и преговор	до 36 учебни часа	до 17 учебни часа
За практически дейности	до 12 учебни часа	до 4 учебни часа

ОЦЕНЯВАНЕ

Текущи оценки за учебен срок в:	XI клас	XII клас
Устни изпитвания и участие в работа в клас	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
Домашни работи и работа по проекти	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Тази учебна програма дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

При профилираното обучение по руски език в XI клас и в XII клас основната цел е цялостното систематизиране, надграждане и обобщаване на усвоените знания, умения и отношения, като се осигурява възможност ученикът да:

- развие езиковите, социокултурните и ключовите компетентности;
- прилага на практика изучавания език: да чете, да разбира устна реч, да общува, да се изразява в писмена и устна форма;
- съпоставя, сравнява, открива съвпадения и различия, обобщава, търси и предлага свои решения;
- изгради положително отношение към изучаването на руски език и култура.

В процеса на профилираното обучение се поставя акцент върху:

- личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;

- комуникативен подход с акцент върху практическата насоченост на обучението;
- формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването и за развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;
- принципа на преподаване от лесно към трудно, от изучено към ново, като работата се базира на личния опит и изучаваното по другите учебни предмети, като новият материал се съпоставя с изучения;
- интегрираното изграждане на четирите езикови умения с превес на устната реч;
- използването на руски език като език на общуването в клас (родният се използва при необходимост);
- изграждането на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на чувство за национална идентичност при поднасяне на социокултурната информация за Русия и за рускоезичния свят.

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации; използване на помощни материали и техника.
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	обогатяване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература .
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебния предмет математика .
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по руски език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии .
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	натрупване на знания и опит за осъзнаване на потребност от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез: <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации; • самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците; • представяне на съчинения, стихотворения, песни и пиеси; • работа по проекти и презентации; • дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази, истории с

	<p>определени думи, групиране на думи, кръстословици и т.н.);</p> <ul style="list-style-type: none"> • извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, театрални или оперни постановки на руски език или свързани с културния контекст на рускоговорящите страни, изложби, уроци, изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.); • използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио- и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.); • електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси), връзка с всички учебни предмети.
СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	<p>участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети.</p>
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	<p>работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и приемане на нови идеи, връзка с всички учебни предмети.</p>
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	<p>дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България и на страните на изучавания език, и за развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство.</p>
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	<p>дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебните предмети физическо възпитание и спорт.</p>

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО РУСКИ ЕЗИК ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В1.1

МОДУЛ «ПИСМЕНО ОБЩУВАНЕ»

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по руски език във втори гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Език и култура“ и „Езикови практики“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“ и „Писмено общуване“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложи в програмата на съответния модул. В модулите „Език и култура“ и „Езикови практики“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по руски език за модул „Писмено общуване“ за ученици от XI и XII клас, които без интензивно или без разширено обучение в VIII клас в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В1.1 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Учебната програма следва спираловидния принцип на повторимост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящи се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по руски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и за самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати	Нови знания
XI клас I. Аз и другите <ul style="list-style-type: none"> • Междуличностни отношения. • Отношения между поколенията. • Любов и 	Четене При четене на личен имейл/пismo, несложна делова и/или официална кореспонденция, информационен бюлетин, съобщение от средствата за масово осведомяване, блог,	I. ГРАФИКА И ПРАВОПИС Овладяване на основните правописни и пунктуационни норми на руския език в степен, необходима за решаване на комуникативните задачи. II. МОРФОЛОГИЯ 1. Морфемна структура на думата <ul style="list-style-type: none"> • Основа и окончание на думата. Корен, префикс, суфикс. • Основни редувания на гласни и съгласни в корена на глаголи и

<p>партньорство в живота.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реално и виртуално общуване. <p>II. Ежедневие</p> <ul style="list-style-type: none"> • Личен живот и професионален избор. • Мечти и реалност. • Мода и стил. <p>III. Здраве и здравословен начин на живот</p> <ul style="list-style-type: none"> • Природосъобразен живот. • Живот без стрес. • Пътешествия. <p>IV. Природа и екология</p> <ul style="list-style-type: none"> • Екология и екологично мислене. • Екологични организации и инициативи. • Опазване на околната среда. • Природно равновесие и ресурси. <p>XII клас</p>	<p>реклама, обява, програма или разписание, несложна техническа инструкция, интервю по актуална или позната тема, кратка статия от списание или вестник (вкл. читателско писмо или репортаж) по теми, свързани с ежедневието, с личните интереси или с профила на училището, адаптиран художествен или научно-популярен текст, когато са написани на стандартен език,</p> <p>ученикът може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разбира и извлича основната информация от различни в жанрово и стилово отношение текстове (автентични, адаптирани или учебни); • разбира и извлича конкретна информация от различни в жанрово и стилово отношение текстове (автентични, адаптирани или учебни); • разбира в подробности съдържанието на различни в жанрово и стилово отношение текстове по познати теми (автентични, адаптирани или учебни); • използва набор от стратегии при четене на текстове от оригинални източници (напр. открива значението на нови 	<p>прилагателни (<i>лежать-лег; глубокий-глубже</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разпознаване на определен кръг словообразователни модели на съществителни, прилагателни, наречия, глаголи (<i>читать-чтение; морской; рассказывать; выходить</i> и др.). • Сродни думи. <p>2. Съществително име</p> <ul style="list-style-type: none"> • Употреба на основните падежни значения: <p>Именителен падеж</p> <p>- предмет и лице в пасивна конструкция (<i>Письмо отправлено по почте.</i>).</p> <p>Родителен падеж</p> <p><u>Без предлог:</u></p> <p>- характеристика, определение (<i>Женщина редкой красоты</i>);</p> <p>- за обозначаване на част от цялото (<i>Я выпил стакан воды.</i>);</p> <p>- време на действието или събитието (<i>Это случилось 10-ого октября 1996-ого года.</i>).</p> <p><u>С предлози, изразяващи:</u></p> <p>- място: <i>около, недалеко от, справа от, слева от, напротив, вокруг</i> (<i>Встретимся около театра.</i>);</p> <p>- време на действието: <i>с ... до</i> (<i>Мы занимались с утра до вечера.</i>);</p> <p>- предназначение: <i>для</i> (<i>Это цветы для мамы.</i>).</p> <p>Дателен падеж</p> <p><u>Без предлог:</u></p> <p>- с глаголи, обозначаващи чувство: <i>радоваться, удивляться, сочувствовать</i> (<i>Все удивлялись смелости молодого человека.</i>);</p> <p>- с някои прилагателни в пълна и кратка форма: <i>известный, знакомый, нужный, необходимый, равнодушный, благодарный, рад</i> (<i>Я рад встрече.</i>).</p> <p><u>С предлози, изразяващи:</u></p> <p>- определение: <i>по</i> (<i>У нас был экзамен по химии. Я узнал его по голосу.</i>);</p> <p>- причина: <i>благодаря</i> (<i>Благодаря его совету, мы быстро исправили ошибки.</i>).</p> <p>Винителен падеж</p> <p><u>Без предлог:</u></p> <p>- за изразяване повтаряемост на действието (<i>Он ходит на стадион каждую субботу.</i>).</p> <p><u>С предлози, изразяващи :</u></p> <p>- срок: <i>за, на</i> (<i>Я прочитал книгу за неделю. Я взял книгу на неделю.</i>);</p>
--	--	--

V. Светът около мен

- Общество и прогрес.
- Конфликти и толерантност.
- Общество и медии.

VI. Моята родина и светът

- Аз – гражданин на Европа и света.
- Свят без граници.
- Многообразие в съвременния свят.

думи и изрази в контекст, търси ключови/опорни думи, разчита на международна лексика, прави справка с речник и/или друг подходящ източник и др.).

Писане

а. Репродуктивно писане

При водене на бележки по време на беседа, лекция, презентация на позната тема от ежедневието или свързана с личните интереси, при създаване на план или резюме на прочетен текст, при сбит или по-подробен преразказ на чут или прочетен текст, при разработване на проектна задача, изискваща съставяне на писмен текст на база събрана информация от различни източници,

ученикът може да:

- създава самостоятелно текст от определен тип (жанр), съобразен с целта на общуването и поставената задача, потенциалния читател и комуникативната ситуация;
- структурира правилно и логично изложението си или следва логиката на оригиналния текст;
- използва уместно езиковите

- действие, насочено от едната страна на предмета към другата: *через* (Туристи идут *через* лес.).

Творителен падеж

Без предлог:

- с глаголите *владеть, обладать, руководить, управлять.*

С предлози, изразяващи

- време : *перед* (Мы разговаривали *перед* началом урока.);

- място: *перед, за, между* (За домом находится большой сад.).

Предложен падеж

- с някои съществителни за обозначаване на време: *на* (Бабушка придет на следующей неделе.).

3. Прилагателно име

- Склонение на пълните прилагателни в единствено и множествено число.
- Съгласуване на пълните прилагателни със съществителните по род, число и падеж.
- Образуване на степени за сравнение (проста превъзходна).
- Образуване и употреба на кратките форми на прилагателните.

4. Местоимение

Значение, словоизменителна парадигма и употреба на:

- възвратното местоимение *себя*;
- определителни (*каждый, любой, всякий, весь*);
- отрицателни с частиците *не-* и *ни-* (*ничего, никого, нечего, некого*).

5. Числително име

- Склонение на числителните редни.

6. Глагол

- Употреба на видовите форми в минало, сегашно и бъдеще време, в изявително, повелително и условно наклонение.
- Особености при образуването на вида на глагола.
- Глаголи за движение с представките *в-, вы-, по-, при, под-, у-, от-, про-, пере-, за-* (Друг уезжает завтра.).
- Условно наклонение.
- Управление на глагола.
- Понятие за причастие и деепричастие.

7. Наречие

средства, съобразявайки се с основните изисквания за писмено общуване и поставената задача по начин, който не възпрепятства разбирането;

- прилага изучените езикови норми (вкл. за правопис и пунктуация).

б. Продуктивно писане

При попълване на документация (формуляри, анкетни карти и др.), при съставяне на кратък автобиографичен текст по зададен модел, при водене на лична кореспонденция (картичка, писмо, покана, имейл), при съставяне на кратки информативни текстове (съобщения, бележки, обяви, анотации на книга или филм, доклади и др.), при описание на човек, предмет или място, при разказ за случка, преживяване или събитие, при създаване на съчинение (есе) на тема от ежедневието или свързана с личните интереси,

ученикът може да:

- създава самостоятелно текст по опори или по модел от определен тип (жанр), съобразен с целта на общуването,

• Видове наречия:

- за място (*вниз, внизу,вверх, наверх*);
- за време (*сначала, пора*);
- предикативни (*необходимо, нельзя*).

- Сравнителна степен (*легко-легче, хорошо-лучше*).

8. Служебни части на речта

Значение и употреба на:

- предлози *около, недалеко от, справа от, слева от, напротив, вокруг, с, до, перед, за, между, благодаря, через, для, на, по*;
- съюзи и съюзни думи *не только ..., но и ...;хотя, несмотря на то, что и др.*;
- частици *разве, неужели, бы* и др.

III. СИНТАКСИС

• Видове прости изречения:

- повествователни, въпросителни, побудителни;
- утвърдителни и отрицателни;
- двусъставни:

- с изразени граматически субект и предикат (със спрегаема и без спрегаема глаголна форма);
- без граматически субект;
- с лексикално ограничени компоненти;

- едносъставни:

- със спрегаема форма на глагола;
- без спрегаема форма на глагола.

• Видове сложни изречения:

- сложносъчинени изречения;
- сложносъставни изречения с подчинено:
  - условно със съюзи/съюзни думи *если,если бы (Если бы было свободное время, мы бы пошли на выставку.)*;
  - за време със съюзи/съюзни думи *когда, после того как, перед тем как (Перед тем как выйти, выключите свет.)*;
  - за отстъпка със съюзи/съюзни думи *хотя, несмотря на то, что (Хотя ему было трудно, он решил все задачи.)*;
  - за начин на действие със съюзи/съюзни думи *как (Не все было так, как он предполагал.)*;

	<p>потенциалния читател и комуникативната ситуация;</p> <ul style="list-style-type: none"> • структурира правилно и построява логически изложението си; • използва уместно богат набор от изучените езикови средства, като се съобразява с основните изисквания за писмено общуване и поставената задача; <p>- прилага изучените езикови норми (вкл. за правопис и пунктуация).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • за количество и степен със съюзи/съюзни думи <i>чем ..., тем.... (Чем ближе экзамен, тем увереннее чувствует себя студент.)</i>. • Понятие за субект и предикат; • Словоред на изречението (особености в неутралния словоред). <p>ЛЕКСИКА</p> <p>Включва основни лексикални единици, необходими за самостоятелно ползване на езика по предвидените от програмата тематични области.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Междуличностни отношения. • Отношение между поколенията. • Любов и партньорство в живота. • Реално и виртуално общуване. • Личен живот и професионален избор. • Мечти и реалност. • Мода и стил. • Природосъобразен живот. • Живот без стрес. • Пътешествия. • Екология и екологично мислене. • Екологични организации и инициативи. • Опазване на околната среда. • Природно равновесие и ресурси. • Общество и прогрес. • Конфликти и толерантност. • Общество и медии. • Аз – гражданин на Европа и света. • Свят без граници. • Многообразие в съвременния свят.
--	---	---

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

ХОРАРИУМ ЗА МОДУЛА	XI клас	XII клас
Годишен брой учебни часове	72 учебни часа (36 учебни седмици по 2 учебни часа седмично)	31 учебни часа (31 учебни седмици по 1 учебен час седмично)

Препоръчително разпределение на учебните часове:

Препоръчително разпределение на учебните часове	XI клас	XII клас
За нови знания	до 24 учебни часа	до 10 учебни часа
За упражнения и преговор	до 36 учебни часа	до 17 учебни часа
За практически дейности	до 12 учебни часа	до 4 учебни часа

ОЦЕНЯВАНЕ

Текущи оценки за учебен срок:	XI клас	XII клас
Писмени изпитвания и участие в работа в клас	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
Домашни работи и работа по проекти	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Тази учебна програма дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

При профилираното обучение по руски език в XI клас и в XII клас основната цел е цялостното систематизиране, надграждане и обобщаване на усвоените знания, умения и отношения, като се осигурява възможност ученикът да:

- развие езиковите, социокултурните и ключовите компетентности;
- прилага на практика изучавания език: да чете, да разбира устна реч, да общува, да се изразява в писмена и устна форма;
- съпоставя, сравнява, открива съпадения и различия, обобщава, търси и предлага свои решения;
- изгради положително отношение към изучаването на руски език и култура.

В процеса на профилираното обучение се поставя акцент върху:

- личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- комуникативен подход с акцент върху практическата насоченост на обучението;
- формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването и за развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;
- принципа на преподаване от лесно към трудно, от изучено към ново, като работата се базира на личния опит и изучаваното по другите учебни предмети, като новият материал се съпоставя с изучения;
- интегрираното изграждане на четирите езикови умения с превес на устната реч;

- използването на руски език като език на общуването в клас (родният се използва при необходимост);
- изграждането на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на чувство за национална идентичност при поднасяне на социокултурната информация за Русия и за рускоезичния свят.

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации; използване на помощни материали и техника.
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	обогатяване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература.
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика.
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по руски език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии.
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	<p>натрупване на знания и опит за осъзнаване на потребност от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации; • самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците; • представяне на съчинения, стихотворения, песни и пиеси; • работа по проекти и презентации; • дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази, истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици и т.н.); • извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, театрални или оперни постановки на руски език или свързани с културния контекст на рускоговорящите страни, изложби, уроци, изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.); • използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио- и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.); • електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси), връзка с всички учебни предмети.

СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети.
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и приемане на нови идеи, връзка с всички учебни предмети.
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България и на страните на изучавания език, и за развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство.
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебния предмет физическо възпитание и спорт.

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО РУСКИ ЕЗИК ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В1.1

МОДУЛ «ЕЗИК И КУЛТУРА»

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по руски език във втори гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Език и култура“ и „Езикови практики“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“ и „Писмено общуване“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложен в програмата на съответния модул. В модулите „Език и култура“ и „Езикови практики“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по руски език за модул „Език и култура“ за ученици от XI и XII клас, които без интензивно или без разширено обучение в VIII клас в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В1.1 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеве дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Учебната програма следва спираловидния принцип на повторимост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящи се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по руски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и за самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати	Нови знания
1. Тема „История и съвременност“	<p>Познавателна компетентност В резултат на обучението ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> познава основни факти, свързани с историята, географията, политическото и социалното устройство на страната/страните на изучавания език; познава някои от най-изтъкнатите автори/творци и техните най-бележити произведения/творби от областта на литературата, музиката, изобразителното изкуство, киното и др. в страната/страните на изучавания език; познава структурата на образователната система и основните научни достижения в страната/страните на изучавания език; познава особеностите на ежедневието, бита, традициите и празниците в страната/страните на изучавания език; познава типичните поведенчески модели (напр. при поздрав, при отправяне на покана и т.н.) и знае как да реагира адекватно според възприетите норми на поведение в страната/страните на изучавания език; разбира основните културни ценности и вярвания на носителите на изучавания език. <p>Поведенческа компетентност В резултат на обучението ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> открива/идентифицира проявленията на културното разнообразие; осмисля/интерпретира смисъла и значението на културното различие (напр. даден факт или явление от чуждата култура) в рамките на съответния 	
1.1. Пред картата на Русия		<p>Държавни символи;</p> <p>Географско положение, население.</p>
1.2. Социална и политическа реалност		<p>Държавно и политическо устройство;</p> <p>Икономическо положение.</p>
1.3. Исторически събития и изтъкнати личности		<p>Бележити личности на Русия и ролята им в историята на страната.</p>
2. Тема „Празници и традиции в Русия“		
2.1. Празници и знаменателни дати	<p>Обичаи, традиции, национални ястия, свързани с отбелязването на новогодишните празници и Рождество, Масленица, Великден;</p> <p>Знаменателни дати: Денят на победата и Денят на Европа (9 май), Международният ден на жената (8 март) и др.</p>	
2.2. Културно-исторически и туристически	<p>Културно-исторически и туристически забележителности на Русия: древните градове на Русия („Золотое кольцо”), Санкт-Петербург и др.</p>	

забележителности на Русия	културен контекст;	
3.Тема. Национален характер. Руски речеве и поведенчески етикет	<ul style="list-style-type: none"> сравнява и съпоставя, открива прилики и разлики между родната и културата/културите на носителите на изучавания език; в контекст на многоезичие прави подобни културни паралели и с останалите езици и култури, които познава. 	
3.1. Руски национален характер 3.2. Руски поведенчески и речеви етикет	<p>Ценностна компетентност В резултат на обучението ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> проявява отвореност и любознателност към културното разнообразие; проявява толерантност и се въздържа от изяви на недоверие, предразсъдъци и негативно отношение към различията; 	<p>Стереотипи на поведение и речеви етикет:</p> <ul style="list-style-type: none"> на обществени места; на гости; при неформален разговор; при официален разговор.
4. Тема „Изкуство“		
4.1. Творци и шедьоври в изкуството	<ul style="list-style-type: none"> проявява чувствителност към различието, вкл. и усет за потенциален межкултурен конфликт, както и такт при избягването му или неговото преодоляване; проявява респект и уважение към културното различие, като не подценява достойнството и самобитността на родната култура; умее да съпреживява и да изрази съпричастност към чувствата, вярванията и ценностите на носителите на изучавания език, както и към носителите на други езици, които използват изучавания език като средство за комуникация. 	<p>Театър и кино (популярни съвременни режисьори и актьори);</p> <p>Музика и балет (бележити творци);</p> <p>Музеи и архитектурни паметници (Ермитаж, Руският музей, Третяковската галерия);</p> <p>Бележити руски писатели и поети (А. С. Пушкин, М. Ю. Лермонтов, И. С. Тургенев, “Сребърен век”).</p>
4.2. Народно творчество	<p>Стратегическа компетентност В резултат на обучението ученикът:</p>	<p>Художествени занаяти (национален костюм, руски сувенири).</p>
5. Тема „Масмедии“	<ul style="list-style-type: none"> прилага стратегии за успешна межкултурна комуникация, вкл. и компенсаторни стратегии, за да избегне недоразумение при взаимодействието с представителите на другата културна общност, като отчита културните специфики (напр. вярвания, ценности, приети модели на поведение и пр.) на участниците в ситуацията на межкултурно общуване. 	
5.1. Средства за масово осведомяване		<p>Основни руски медии.</p>
5.2. Интернет и социални мрежи		<p>Справочна информация в интернет (електронни библиотеки, виртуални музеи и изложби, учебни сайтове), руски социални мрежи.</p>

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

ХОРАРИУМ ЗА МОДУЛА	XI клас	XII клас
Годишен брой учебни часове	0 учебни часа	31 учебни часа (31 учебни седмици по 1 учебен час седмично)

Допълнителни уточнения за модул „Език и култура”.

Описанието на новите знания в програмата няма изчерпателен и/или затворен характер – изброените примери в съответните тематични области имат по-скоро илюстративна цел и могат да бъдат допълвани и разширявани според интересите на учениците; т. е. залага се на проектната работа и самостоятелните проучвания на учениците по темите според интересите им.

Междукултурните знания следва да се поднасят в дух на толерантност към различието и в съпоставителен план със съответните проявления в родната култура.

Препоръчително разпределение на учебните часове:

За нови знания	до 15 учебни часа
За упражнения и преговор	до 8 учебни часа
Практически дейности/работата по проекти	до 8 учебни часа

ОЦЕНЯВАНЕ

Текущи оценки за учебен срок:	
Устни изпитвания и участие в работа в клас	минимум 1 оценка
Писмени практически задачи в клас, работа по проекти и домашни работи	минимум 1 оценка

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Тази учебна програма дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

При профилираното обучение по руски език в XI клас и в XII клас основната цел е цялостното систематизиране, надграждане и обобщаване на усвоените знания, умения и отношения, като се осигурява възможност ученикът да:

- развие езиковите, социокултурните и ключовите компетентности;
- прилага на практика изучавания език: да чете, да разбира устна реч, да общува, да се изразява в писмена и устна форма;
- съпоставя, сравнява, открива съвпадения и различия, обобщава, търси и предлага свои решения;

- изгради положително отношение към изучаването на руски език и култура.

В процеса на профилираното обучение се поставя акцент върху:

- личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- комуникативен подход с акцент върху практическата насоченост на обучението;
- формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването и за развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;
- принципа на преподаване от лесно към трудно, от изучено към ново, като работата се базира на личния опит и изучаваното по другите учебни предмети, като новият материал се съпоставя с изучения;
- интегрираното изграждане на четирите езикови умения с превес на устната реч;
- използването на руски език като език на общуването в клас (родният се използва при необходимост);
- изграждането на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на чувство за национална идентичност при поднасяне на социокултурната информация за Русия и за рускоезичния свят.

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации; използване на помощни материали и техника.
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	обогатяване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература .
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика .
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по руски език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии .
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	натрупване на знания и опит за осъзнаване на потребност от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез: <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации; • самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците; • представяне на съчинения, стихотворения, песни и пиеси; • работа по проекти и презентации;

	<ul style="list-style-type: none"> • дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази, истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици и т.н.); • извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, театрални или оперни постановки на руски език или свързани с културния контекст на рускоговорящите страни, изложби, уроци изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.); • използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио- и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.); • електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси), връзка с всички учебни предмети.
СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети.
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и приемане на нови идеи, връзка с всички учебни предмети.
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България и на страните на изучавания език, и за развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство.
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебния предмет физическо възпитание и спорт.

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО РУСКИ ЕЗИК ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В1.1

МОДУЛ «ЕЗИКОВИ ПРАКТИКИ»

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по руски език във втори гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Език и култура“ и „Езикови практики“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“ и „Писмено общуване“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложи в програмата на съответния модул. В модулите „Език и култура“ и „Езикови практики“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по руски език за модул „Езикови практики“ за ученици от XI и XII клас, които без интензивно или без разширено обучение в VIII клас в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В1.1 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Учебната програма следва спираловидния принцип на повторемост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящи се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по руски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и за самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати	Нови знания
<i>I. Аз и другите</i> • <i>Междоличностни</i>	1. Познавателна компетентност	А. Фонетика

<p><i>отношения</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Отношения между поколенията.</i> • <i>Любов и партньорство в живота.</i> • <i>Реално и виртуално общуване.</i> <p>II. Ежедневие</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Личен живот и професионален избор.</i> • <i>Мечти и реалност.</i> • <i>Мода и стил.</i> <p>III. Здраве и здравословен начин на живот</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Природосъобразен живот.</i> • <i>Живот без стрес.</i> • <i>Пътешествия.</i> <p>IV. Природа и екология</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Екология и екологично мислене.</i> • <i>Екологични организации и инициативи.</i> • <i>Опазване на околната среда.</i> • <i>Природно равновесие и ресурси.</i> 	<p>В резултат на обучението си ученикът:</p> <p>1.1. фонетика/правоговор</p> <ul style="list-style-type: none"> • разпознава чуждоезиковите звукове и правилно ги учленява; • познава особеностите на словното ударение в руския език; • познава особеностите на логическото ударение в изречението в чуждия език; • познава особеностите на интонационните модели в чуждия език. <p>1.2. правопис</p> <ul style="list-style-type: none"> • разпознава графемите на чуждия език; • познава буквените съчетания и звуковете им съответствия на чуждия език; • познава правописните и пунктуационните правила на чуждия език. <p>1.3. граматика</p> <ul style="list-style-type: none"> • осъзнава граматичните единици като единство от форма, значение и употреба; • познава граматичните категории на чуждия език и езиковите средства за тяхното изразяване - според очакваното езиково ниво (B1.1); • познава правилата за граматичния строеж на езика - според очакваното езиково ниво (B1.1). <p>1.4. лексика</p> <ul style="list-style-type: none"> • осъзнава лексикалните единици като единство от форма (правопис и произношение), значение и употреба; • познава основните видове значение на думите – разбира техния буквален смисъл и метафорична употреба; • познава основните лексикални връзки между думите (напр. синоними, антоними и др.) – според очакваното ниво (B1.1); • познава словообразователните модели в чуждия език – според очакваното ниво (B1.1). <p>1.5. словесни действия/езикови функции</p> <ul style="list-style-type: none"> • осъзнава словесните действия/езиковите функции като единство от форма (езикови средства за изразяване на 	<p>Преговор на изучения материал по фонетика.</p> <p>Затвърждаване на основните фонетични и интонационни норми на произношение в руския език в степен, необходима за решаване на комуникативните задачи. Изграждане на умения и навици за аудирание и разбиране на оригинални звучащи текстове за руската култура.</p> <p>Б. Правопис и пунктуация</p> <p>Обобщаване на основните правописни и пунктуационни норми на руския език в степен, необходима за решаване на комуникативните задачи.</p> <p>Отработване на типични правописни грешки и създаване на практически умения за писмена реч.</p> <p>В. Морфология</p> <p>1. Съществително име</p> <p>Затвърждаване на знанията за вече изучени явления, свързани с основните значения на именителен, родителен, дателен, винителен, творителен и предложен падеж с предлози и без предлози.</p> <p>2. Прилагателно име</p> <p>Систематизиране на изучения материал, свързан с употребата, словоизменението и значението на формите на прилагателните в руския език.</p> <p>3. Местоимение</p> <p>Прилагане на знанията върху изучения материал, свързан със значението, словоизменението и употребата на различните видове местоимения в руския език.</p>
--	--	---

<p>V. Светът около мен</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Общество и прогрес.</i> • <i>Конфликти и толерантност.</i> • <i>Общество и медии.</i> <p>VI. Моята родина и светът</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Аз – гражданин на Европа и света.</i> • <i>Свят без граници.</i> • <i>Многообразие в съвременния свят.</i> 	<p>действието), значение и употреба;</p> <ul style="list-style-type: none"> • познава широк набор от словесни модели за общуване на чуждия език (напр. поздрав, молба, извинение, изразяване на съгласие или несъгласие и др.); • познава различните езикови средства, които могат да изразят една и съща езикова функция. <p>2. Прагматико-стратегическа компетентност</p> <p>Общи езикови умения и навици:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за езикова догадка на значението на непознатите езикови елементи от контекст; - за трансфер на усвоените езикови знания към нов контекст на употреба; - за подчиняване на езиковите знания на комуникативното намерение; - за използване на компенсаторни комуникативни стратегии в ситуации на общуване, когато е налице дефицит на езиковите средства, с които ученикът разполага. <p>В резултат на обучението си ученикът:</p> <p>2.1. фонетика/правоговор</p> <ul style="list-style-type: none"> • разбира, когато се говори на книжовен език с нормално темпо, ясна дикция и стандартно произношение; • правилно учленява чуждоезиковите звукове; • поставя правилно словното ударение при изговор на лексикални единици в изолация или в свързано изказване, както и логическото ударение в изречението; • използва правилно и уместно особеностите на интонационните модели в чуждия език; • говори с ясна дикция и стандартно произношение, което не възпрепятства разбирането. <p>2.2. правопис</p> <ul style="list-style-type: none"> • изписва правилно графемите на чуждия език; • изписва и изговаря правилно буквените съчетания и звуковите им съответствия на чуждия език; • спазва изучените правописни и пунктуационни норми на 	<p>4. Числително име</p> <p>Преговор и обобщаване на изучения материал, свързан със значението и употребата на числителните в руския език.</p> <p>Употребата на числителните в съчетание със съществителни и прилагателни.</p> <p>5. Глагол</p> <p>Придобиване на умения за анализ на глаголните форми, свързани със значението, словоизменението и употребата на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - видовете форми в минало, сегашно и бъдеще време, в изъявително, повелително и условно наклонение, с отрицание; - инфинитив; - залог на глагола; - глаголни форми (причастия и деепричастия). <p>6. Наречие</p> <p>Преговор и систематизиране на изучения материал, свързан със значението и употребата на различните видове наречия.</p> <p>7. Служебни части на речта</p> <p>Преговор и обобщаване на изучения материал, свързан със значението и употребата на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - предлози; - съюзи и съюзни думи; - частици и др. <p>Г. Синтаксис на простото изречение</p> <p>Изграждане на автоматизирани умения и навици</p>
--	--	---

книжовния език.

2.3. граматика

- разпознава и осмисля употребата на изучените понятийни категории и граматически структури (вкл. и за изграждане на логическите връзки в строежа на текста);
- в контекст на контролирана употреба използва правилно и уместно изучените понятийни категории и граматически структури, като спазва изучените правила за граматичния строеж на езика;
- при свободна комуникативна употреба прилага уверено сравнително богат набор от изучените граматични структури и форми, като ги подчинява на комуникативното намерение.

2.4. лексика

- разпознава и осмисля употребата на изучените понятийни категории и лексикални единици (думи и изрази) в контекст (вкл. и за изграждане на логическите връзки в строежа на текста);
- в контекст на контролирана употреба използва правилно и уместно изучените понятийни категории и лексикални единици, като борави правилно с изучените словообразователни модели и прилага уместно основните лексикални връзки между думите и изразите;
- при свободна комуникативна употреба използва уверено сравнително богат набор от изучените лексикални единици, като ги подчинява на комуникативното намерение.

2.5. словесни действия/езикови функции

- разпознава и осмисля употребата на словесните действия (езиковата функция) за пълноценно общуване на чуждия език;
- в контекст на контролирана употреба използва правилно и уместно изучените словесни действия и поведенчески модели (напр. поздрав, молба, извинение, изразяване на съгласие или несъгласие и др.);
- при свободна комуникативна употреба използва уверено широк набор от изучени словесни действия и модели (напр. поздрав, молба, извинение, изразяване на съгласие или

за правилната употреба на субект, предикат и обект на действието в простото изречение; съгласувано и несъгласувано определение; обстоятелство.

Д. Синтаксис на сложното изречение

Преговор и обобщаване на материала, свързан със сложносъчинени и сложноподчинени изречения.

Е. Пряка и косвена реч

Преговор на използването на пряка и косвена реч в руския език. Замяна на пряка с непряка реч.

Ж. Лексика

Обобщаване и систематизиране на изучените лексикални единици, необходими за самостоятелно ползване на езика по предвидените от програмата тематични области. Отработване на използването на лексикалния запас на учениците в речта и обогатяване на речника им със синоними и антоними на ключовите за изучаваните теми думи.

З. Език и култура

Затвърждаване на усвоените интеркултурни компетентности, необходими за решаване на комуникативните задачи при общуване на руски език.

Обобщаване на знанията и уменията за историята и съвременността на Русия; празниците и традициите; националния характер; руския речеви и поведенчески етикет; изкуство; масмедии.

несъгласие и др.), като ги подчинява на комуникативното намерение.

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

ХОРАРИУМ ЗА МОДУЛА	XI клас	XII клас
Годишен брой учебни часове	0 учебни часа	31 учебни часа (31 учебни седмици по 1 учебен час седмично)

Препоръчително разпределение на учебните часове:

За нови знания	до 3 учебни часа
За упражнения и преговор	до 25 учебни часа
Практически дейности/работа по проекти	до 3 учебни часа

ОЦЕНЯВАНЕ

Текущи оценки за учебен срок:	
Устни изпитвания и участие в работа в клас	минимум 1 оценка
Писмени практически задачи в клас, работа по проекти и домашни работи	минимум 1 оценка

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Тази учебна програма дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

При профилираното обучение по руски език в XI клас и в XII клас основната цел е цялостното систематизиране, надграждане и обобщаване на усвоените знания, умения и отношения, като се осигурява възможност ученикът да:

- развие езиковите, социокултурните и ключовите компетентности;
- прилага на практика изучавания език: да чете, да разбира устна реч, да общува, да се изразява в писмена и устна форма;
- съпоставя, сравнява, открива съвпадения и различия, обобщава, търси и предлага свои решения;
- изгради положително отношение към изучаването на руски език и култура.

В процеса на профилираното обучение се поставя акцент върху:

- личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- комуникативен подход с акцент върху практическата насоченост на обучението;

- формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването и за развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;
- принципа на преподаване от лесно към трудно, от изучено към ново, като работата се базира на личния опит и изучаваното по другите учебни предмети, като новият материал се съпоставя с изучения;
- интегрираното изграждане на четирите езикови умения с превес на устната реч;
- използването на руски език като език на общуването в клас (родният се използва при необходимост);
- изграждането на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на чувство за национална идентичност при поднасяне на социокултурната информация за Русия и за рускоезичния свят.

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации; използване на помощни материали и техника.
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	обогатяване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература.
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика.
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по руски език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии.
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	натрупване на знания и опит за осъзнаване на потребност от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез: <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации; • самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците; • представяне на съчинения, стихотворения, песни и пиеси; • работа по проекти и презентации; • дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази, истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици и т.н.);

	<ul style="list-style-type: none"> • извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, театрални или оперни постановки на руски език или свързани с културния контекст на рускоговорящите страни, изложби, уроци, изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.); • използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио- и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.); • електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси), връзка с всички учебни предмети.
СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети.
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и приемане на нови идеи, връзка с всички учебни предмети.
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България и на страните на изучавания език, и за развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство.
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебния предмет физическо възпитание и спорт.

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО РУСКИ ЕЗИК ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В1

МОДУЛ «УСТНО ОБЩУВАНЕ»

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по руски език във втори гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и междукултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Език и култура“ и „Езикови практики“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“ и „Писмено общуване“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложи в програмата на съответния модул. В модулите „Език и култура“ и „Езикови практики“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по руски език за модул „Устно общуване“ за ученици от XI и XII клас, които без интензивно или без разширено обучение в VIII клас в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В1 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Учебната програма следва спираловидния принцип на повторемост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящи се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по руски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и за самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати	Нови знания
<p>XI клас</p> <p>I. Аз и другите</p> <ul style="list-style-type: none"> • Междуличностни отношения. • Отношения между поколенията. • Любов и партньорство в живота. • Реално и виртуално общуване. <p>II. Ежедневие</p> <ul style="list-style-type: none"> • Личен живот и професионален избор. • Мечти и реалност. • Мода и стил. <p>III. Здраве и здравословен начин на живот</p> <ul style="list-style-type: none"> • Природосъобразен живот. • Живот без стрес. • Пътешествия. <p>IV. Природа и екология</p> <ul style="list-style-type: none"> • Екология и екологично 	<p>Слушане</p> <p>При слушане на ежедневен разговор, интервю или дискусия, информационен бюлетин от средствата за масово осведомяване, несложни технически инструкции, описание на човек, предмет или място, кратък разказ по познати теми, свързани с ежедневието, с лични интереси или с профила на училището, когато се говори на стандартен език с нормално темпо, ясна дикция и стандартно произношение</p> <p>ученикът може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разбира общия смисъл на различни в жанрово и стилово отношение текстове (автентични, адаптирани или учебни); • разбира и извлича основната информация от различни в жанрово и стилово отношение текстове (автентични, адаптирани или учебни); • разбира и извлича конкретна информация от различни в жанрово и стилово отношение текстове (автентични, адаптирани или учебни); 	<p>I. ФОНЕТИКА</p> <p>Овластяване на основните фонетични и интонационни норми на произношение в руския език в степен, необходима за решаване на комуникативните задачи.</p> <p>II. МОРФОЛОГИЯ</p> <p>1. Морфемна структура на думата Разпознаване на широк кръг словообразователни модели на съществителни, прилагателни, глаголи, наречия</p> <p>2. Съществително име</p> <ul style="list-style-type: none"> • собствени - нарицателни; • абстрактни - конкретни; • събирателни; • веществени. <p>• Употреба на основните падежни значения:</p> <p>Именителен падеж - приложение (<i>Ученики читаят отрывки из романа „Война и мир“. Инженер Петров еше не пришел.</i>).</p> <p>Родителен падеж Без предлог - определение след отглаголни съществителни (<i>Строительство школы закончили вовремя. Я выполнил просьбу одноклассницы.</i>); - субект на действието с глаголите <i>ждать, искать, просить, хотеть, требовать</i> (<i>Я жду ответа на мой вопрос.</i>); - при отрицание след преходни глаголи (<i>Марина не поняла вопроса.</i>);</p> <p>С предлози, изразяващи: - причина: <i>из-за, от, из, по</i> (<i>Собака дрожит от холода. Я это сделаю из уважения к тебе. Он отсутствует по болезни.</i>); - състояние, от което искат да се избавят: <i>от</i> (<i>Он принял лекарство от головной боли.</i>).</p> <p>Дателен падеж Без предлог: - в съчетания от типа <i>памятник Пушкину, привет друзьям;</i></p>

<p>мислене.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Екологични организации и инициативи. • Опазване на околната среда. • Природно равновесие и ресурси. <p>XII клас</p> <p>V. Светът около мен</p> <ul style="list-style-type: none"> • Общество и прогрес. • Конфликти и толерантност. • Общество и медии. <p>VI. Моята родина и светът</p> <ul style="list-style-type: none"> • Аз – гражданин на Европа и света. • Свят без граници. • Многообразие в съвременния свят. 	<ul style="list-style-type: none"> • разбира по-важните подробности отсъдържанието на жанрово различни текстове по познати теми (автентични, адаптирани или учебни); • използва набор от стратегии при слушане на текстове от оригинални източници (напр. езикова догадка на база контекст, използване на визуални опори и пр.). <p>Говорене Монологична реч (устно изложение)</p> <p>При описание на лица, предмети и обекти или при предаване на събития или случки, при преразказ по зададени опори (вербални и визуални), при резюмиране (напр. на сюжета на книга или филм), при формулиране и обосноваване на лични чувства, мнения, планове, решения и действия, при представяне или обобщение на резултати от изпълнението на поставена задача (например проект), при устна презентация (по зададен модел) по познати теми, свързани с ежедневието, с лични интереси или с профила на училището</p> <p>ученикът може да:</p>	<p>- логически субект в безлични конструкции (<i>Детям хочется гулять.</i>).</p> <p><u>С предлози, изразяващи:</u></p> <p>- обект на действието с глаголите <i>готовиться, обращаться, относиться, принадлежать, привыкать</i> и др. и съществителните, образувани от тях: <i>к (Мы долго готовились к отъезду. У него профессиональное отношение к музыке.);</i></p> <p>- обект на действието с някои съществителни, обозначаващи чувство или отношение (<i>интерес, любовь, уважение, доверие, ненависть</i>): <i>к (интерес к спорту);</i></p> <p>- действие, повтарящо се на определен интервал от време: <i>по (Врач принимает по вторникам.).</i></p> <p>Винителен надеж</p> <p><u>Без предлог:</u></p> <p>- определено разстояние в съчетание с глаголите за движение (<i>Мы проехали километр и увидели озеро.</i>).</p> <p><u>С предлози, изразяващи</u></p> <p>- насоченост на действието: <i>в, на, за, под (Гость повесил пальто на вешалку. Ручка упала на пол.);</i></p> <p>- насоченост с някои съществителни: <i>в(билет в театр, вход в магазин);</i></p> <p>- време: <i>(за год, за неделю).</i></p> <p>Творителен надеж</p> <p><u>Без предлог:</u></p> <p>- начин на действие (<i>Она заговорила тихим голосом.</i>);</p> <p>- средство за предвижване (<i>Туристы ехали поездом.</i>);</p> <p>- обект на действието (<i>Директор руководит заводом.</i>)</p> <p>- време (<i>Мы занимаемся целыми днями.</i>);</p> <p>- с глаголи, изразяващи чувство (<i>восхищаться, любоваться, наслаждаться.</i>).</p> <p><u>С предлози, изразяващи</u></p> <p>-лице-партньор, съучастник: <i>с (Мы с подругой обсудили вопрос.);</i></p> <p>- начин на действие: <i>с (Дети слушали рассказ ветерана с интересом.);</i></p> <p>- цел: <i>за (Мальчик пошел за хлебом.);</i></p> <p>-време: <i>за в словосъчетанията за обедом, за завтраком, за чаем, за работой (За обедом они долго разговаривали.).</i></p> <p>Предложен надеж</p> <p>- за време (период от живота) и с думите <i>начало, середина, конец</i>: <i>в (В молодости отец был летчиком. Первые цветы расцвели в начале марта.);</i></p> <p>- за обозначаване на обект с някои глаголи и съществителните, образувани от тях:</p>
---	---	---

- построява логически своето изказване;
- създава самостоятелно устно изложение (със или без предварителна подготовка), като се съобразява с целта на общуването, потенциалния слушател и комуникативната ситуация;
- използва езикови средства, съобразени с основните изисквания за устно общуване, като говори без особени затруднения, дори и без предварителна подготовка, с близко до стандартното произношение и употребявайки езиковите структури по начин, който не възпрепятства разбирането.

Диалогична реч (участие в разговор)

При спонтанен или предварително подготвен разговор с един или повече събеседници, включително дискусия или интервю, по познати теми, свързани с ежедневието, с лични интереси или с профила на училището, или по зададен модел **ученикът може да:**

- инициира, поддържа и завършва разговор на

в (Дети нуждаются в помощи.);

- за изразяване на цел в някои словосъчетания: *при (при помощи, при желании, при условии, при поддержке).*

3. Прилагателно име

- Качествени и относителни прилагателни.

- Управление на пълните и кратките прилагателни.

4. Местоимение

Значение, словоизменение и употреба на:

- показателни (*этот, тот, такой*);

- отрицателни с частиците *ни-* и *не-* (*никто, никого, некого, ничей, никакой*);

- отрицателни с частиците *ни-* и *не-* с предлози (*ни с кем, не с кем, ни к кому, не к кому*);

- неопределителни с частиците *-то* и *-нибудь* (*кто-то, кто-нибудь*);

- определителни (*сам, самый, весь, каждый, любой*).

5. Числително име

Употреба на числителните в съчетание със съществителни прилагателни.

Събирателни числителни (*оба/обе; двое, трое, четверо*) в съчетание със съществителни в именителен падеж.

6. Глагол

Употреба на видовите форми в минало, сегашно и бъдеще време, в изявително, повелително и условно наклонение, с отрицание.

Съотношение предлог – глаголна представка при глаголите за движение. (*Машина подъехала к остановке. Мальчик отошел от окна. Они доехали до города.*)

Залог на глагола (*Экзамен продолжается 3 часа. Ученый продолжил опыты.*).

Употреба на причастия и деепричастия.

7. Наречие

Видове наречия за:

- време (*вовремя, теперь, надолго*);

- място (*оттуда, везде, вдали*);

- отрицателни (*никуда, негде*);

- начин на действие (*срочно, целиком*);

- количество и степен (*слишком, всего*);

- неопределителни (*куда-то, когда-нибудь*).

8. Служебни части на речта

- предлози *у, около, от, из, из-за, несмотря на, перед, за, между, к, по, под,*

определена тема, съобразен с целта на общуването и с останалите участници в него;

- реагира словесно на репликите на своите събеседници, като следва логиката на разговора и допринася за неговото развитие;
- изразява чувства, мнения, учтиво съгласие/несъгласие;
- използва езикови средства, съобразени с основните изисквания за устно общуване, като говори без особени затруднения, дори и без предварителна подготовка, с близко до стандартното произношение и употребявайки езиковите структури по начин, който не възпрепятства разбирането;
- използва компенсаторни комуникативни стратегии за поддържане на разговора при дефицит на езиковите средства, с които разполага (например моли събеседника да повтори или да изясни онова, което току-що е казал, перифразира онова, което е

благодаря, в, на, при, с, кроме, мимо, среди;

- многозначност на предлозите *от, по, из, в* и др.;
- съюзи и съюзни думи (*хотя, если, чтобы*);
- синонимия на съюзите;
- частици *бы, ли, же, -то, -нибудь, кое-, ну, лишь.*

III. СИНТАКСИС

- Понятие за субект и предикат в изречението.

- Начини за изразяване на:

а) граматическия и логическия субект (съществително, лично или отрицателно местоимение в именителен или в косвен падеж; количествено-именно съчетание; съществително с приложение; събирателно съществително);

б) предиката (глагол в инфинитив, в изявително или повелително наклонение; съчетание на лична форма на глагола с инфинитив, със съществително или прилагателно; съчетание на предикативно наречие с инфинитив; прилагателно в пълна или кратка форма, в сравнителна или превъзходна степен; кратко страдателно причастие; устойчиво глаголно-именно съчетание).

- Начини за изразяване на обектни, атрибутивни, обстоятелствени отношения.

- Правила за преобразуване на пряката реч в косвена.

- Правила за трансформиране на деятелните и страдателните конструкции, причастните изрази и подчинените обстоятелствени изречения, предложно-падежните форми на съществителните и инфинитива.

- Функционално-стилистична употреба на граматичните и лексикалните единици в научен, в публицистичен и официално-делови текст.

ЛЕКСИКА

Включва основни лексикални единици, необходими за самостоятелно ползване на езика по предвидените от програмата тематични области.

- Междуличностни отношения.
- Отношение между поколенията.
- Любов и партньорство в живота.
- Реално и виртуално общуване.
- Личен живот и професионален избор.
- Мечти и реалност.
- Мода и стил.

	чул/разбрал и др.).	<ul style="list-style-type: none"> • Природосъобразен живот. • Живот без стрес. • Пътешествия. • Екология и екологично мислене. • Екологични организации и инициативи. • Опазване на околната среда. • Природно равновесие и ресурси. • Общество и прогрес. • Конфликти и толерантност. • Общество и медии. • Аз – гражданин на Европа и света. • Свят без граници. • Многообразие в съвременния свят.
--	---------------------	---

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

ХОРАРИУМ ЗА МОДУЛА	XI клас	XII клас
Годишен брой учебни часове	72 учебни часа (36 учебни седмици по 2 учебни часа седмично)	31 учебни часа (31 учебни седмици по 1 учебен час седмично)

Препоръчително разпределение на учебните часове	XI клас	XII клас
За нови знания	до 24 учебни часа	до 10 учебни часа
За упражнения и преговор	до 36 учебни часа	до 17 учебни часа
За практически дейности	до 12 учебни часа	до 4 учебни часа

ОЦЕНЯВАНЕ

Текущи оценки за учебен срок в:	XI клас	XII клас
Устни изпитвания и участие в работа в клас	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
Практически дейности и работа по проекти	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Тази учебна програма дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

При профилираното обучение по руски език в XI клас и в XII клас основната цел е цялостното систематизиране, надграждане и обобщаване на усвоените знания, умения и отношения, като се осигурява възможност ученикът да:

- развие езиковите, социокултурните и ключовите компетентности;
- прилага на практика изучавания език: да чете, да разбира устна реч, да общува, да се изразява в писмена и устна форма;
- съпоставя, сравнява, открива съвпадения и различия, обобщава, търси и предлага свои решения;
- изгради положително отношение към изучаването на руски език и култура.

В процеса на профилираното обучение се поставя акцент върху:

- личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- комуникативен подход с акцент върху практическата насоченост на обучението;
- формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването и за развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;
- принципа на преподаване от лесно към трудно, от изучено към ново, като работата се базира на личния опит и изучаваното по другите учебни предмети, като новият материал се съпоставя с изучения;
- интегрираното изграждане на четирите езикови умения с превес на устната реч;
- използването на руски език като език на общуването в клас (родният се използва при необходимост);
- изграждането на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на чувство за национална идентичност при поднасяне на социокултурната информация за Русия и за рускоезичния свят.

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации; използване на помощни материали и техника.
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	обогатяване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература.
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И	дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика.

НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по руски език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии .
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	<p>натрупване на знания и опит за осъзнаване на потребност от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации; • самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците; • представяне на съчинения, стихотворения, песни и пиеси; • работа по проекти и презентации; • дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази, истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици и т.н.); • извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, театрални или оперни постановки на руски език или свързани с културния контекст на рускоговорящите страни, изложби, уроци, изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.); • използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио- и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.); • електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси), връзка с всички учебни предмети.
СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети .
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и приемане на нови идеи, връзка с всички учебни предмети .
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България и на страните на изучавания език, и за развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство .

**УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА
УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА
ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И
СПОРТ**

дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебния предмет **физическо възпитание и спорт.**

ПРОЕКТ

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО РУСКИ ЕЗИК ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В1

МОДУЛ «ПИСМЕНО ОБЩУВАНЕ»

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по руски език във втори гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Език и култура“ и „Езикови практики“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“ и „Писмено общуване“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложи в програмата на съответния модул. В модулите „Език и култура“ и „Езикови практики“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по руски език за модул „Писмено общуване“ за ученици от XI и XII клас, които без интензивно или без разширено обучение в VIII клас в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В1 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Учебната програма следва спираловидния принцип на повторимост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящи се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по руски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и за самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати	Нови знания
<p>XI клас</p> <p>I. Аз и другите</p> <ul style="list-style-type: none"> • Междуличностни отношения. • Отношения между поколенията. • Любов и партньорство в живота. • Реално и виртуално общуване. <p>II. Ежедневие</p> <ul style="list-style-type: none"> • Личен живот и професионален избор. • Мечти и реалност. • Мода и стил. <p>III. Здраве и здравословен начин на живот</p> <ul style="list-style-type: none"> • Природосъобразен живот. • Живот без стрес. • Пътешествия. <p>IV. Природа и екология</p> <ul style="list-style-type: none"> • Екология и екологично 	<p>Четене</p> <p>При четене на личен имейл/пismo, несложна делова и/или официална кореспонденция, информационен бюлетин, съобщение от средствата за масово осведомяване, блог, реклама, обява, програма или разписание, несложна техническа инструкция, интервю по актуална или позната тема, кратка статия от списание или вестник (вкл. читателско писмо или репортаж) по теми, свързани с ежедневието, с личните интереси или с профила на училището, адаптиран художествен или научно-популярен текст, когато са написани на стандартен език.</p> <p>Ученикът може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разбира и извлича основната информация от различни в жанрово и стилово отношение текстове (автентични, адаптирани или учебни); • разбира и извлича конкретна информация от различни в жанрово и стилово отношение текстове (автентични, адаптирани или учебни); 	<p>I. ПРАВОПИС И ПУНКТУАЦИЯ</p> <p>Овластяване на основните правописни и пунктуационни норми на руския език в степен, необходима за решаване на комуникативните задачи.</p> <p>II. МОРФОЛОГИЯ</p> <p>1. Морфемна структура на думата Разпознаване на широк кръг словообразователни модели на съществителни, прилагателни, глаголи, наречия</p> <p>2. Съществително име</p> <ul style="list-style-type: none"> • собствени - нарицателни; • абстрактни - конкретни; • събирателни; • веществени. <p>Употреба на основните падежни значения:</p> <p>Именителен падеж - приложение (<i>Ученики читаят отрывки из романа „Война и мир“.</i> <i>Инженер Петров еше не пришел.</i>).</p> <p>Родителен падеж Без предлог -определение след отглаголни съществителни (<i>Строительство школы закончили вовремя. Я выполнил просьбу одноклассницы.</i>); - субект на действието с глаголите <i>ждать, искать, просить, хотеть, требовать</i> (<i>Я жду ответа на мой вопрос.</i>); - при отрицание след преходни глаголи (<i>Марина не поняла вопроса.</i>);</p> <p>С предлози, изразяващи: - причина: <i>из-за, от, из, по</i> (<i>Собака дрожит от холода.Я это сделаю из уважения к тебе. Он отсутствует по болезни.</i>); - състояние, от което искат да се избавят: <i>от</i> (<i>Он принял лекарство от головной боли.</i>).</p> <p>Дателен падеж Без предлог:</p>

<p>мислене.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Екологични организации и инициативи. • Опазване на околната среда. • Природно равновесие и ресурси. <p>XII клас</p> <p>V. Светът около мен</p> <ul style="list-style-type: none"> • Общество и прогрес. • Конфликти и толерантност. • Общество и медии. <p>VI. Моята родина и светът</p> <ul style="list-style-type: none"> • Аз – гражданин на Европа и света. • Свят без граници. • Многообразие в съвременния свят. 	<ul style="list-style-type: none"> • разбира в подробности съдържанието на различни в жанрово и стилово отношение текстове по познати теми (автентични, адаптирани или учебни); • използва набор от стратегии при четене на текстове от оригинални източници (напр. открива значението на нови думи и изрази в контекст, търси ключови /опорни думи, разчита на международна лексика, прави справка с речник и/или друг подходящ източник и др.). <p>Писане</p> <p>а. Репродуктивно писане</p> <p>При водене на бележки по време на беседа, лекция, презентация на позната тема от ежедневието или свързана с личните интереси, при създаване на план или резюме на прочетен текст, при сбит или по-подробен преразказ на чут или прочетен текст, при разработване на проектна задача, изискваща съставяне на писмен текст на база събрана информация от различни източници.</p> <p>Ученикът може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • създава самостоятелно 	<ul style="list-style-type: none"> - в съчетания от типа <i>памятник Пушкину, привет друзьям</i>; - логически субект в безлични конструкции (<i>Детям хочется гулять.</i>); <p><u>С предлози, изразяващи:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - обект на действието с глаголите <i>готовиться, обращаться, относиться, принадлежать, привыкать</i> и др. и съществителните, образувани от тях: <i>к (Мы долго готовились к отъезду. У него профессиональное отношение к музыке.)</i>; - обект на действието с някои съществителни, обозначаващи чувство или отношение (<i>интерес, любовь, уважение, доверие, ненависть</i>): <i>к (интерес к спорту)</i>; - действие, повтарящо се на определен интервал от време: <i>по (Врач принимает по вторникам.)</i>. <p>Винителен надеж</p> <p><u>Без предлог:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - определено разстояние в съчетание с глаголите за движение (<i>Мы проехали километр и увидели озеро.</i>); <p><u>С предлози, изразяващи</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - насоченост на действието: <i>в, на, за, под (Гость повесил пальто на вешалку. Ручка упала на пол.)</i>; - насоченост с някои съществителни: <i>в (билет в театр, вход в магазин)</i>; - време: (<i>за год, за неделю</i>). <p>Творителен надеж</p> <p><u>Без предлог:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - начин на действие (<i>Она заговорила тихим голосом.</i>); - средство за предвиждане: (<i>Туристы ехали поездом.</i>); - обект на действието (<i>Директор руководит заводом.</i>) - време (<i>Мы занимаемся целыми днями.</i>); - с глаголи, изразяващи чувство (<i>восхищаться, любоваться, наслаждаться</i>). <p><u>С предлози, изразяващи</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -лице-партньор, съучастник: <i>с (Мы с подругой обсудили вопрос.)</i>; - начин на действие: <i>с (Дети слушали рассказ ветерана с интересом.)</i>; - цел: <i>за (Мальчик пошел за хлебом.)</i>; -време: <i>за</i> в словосъчетанията <i>за обедом, за завтраком, за чаем, за работой (За обедом они долго разговаривали.)</i>. <p>Предложен надеж</p> <ul style="list-style-type: none"> - за време (период от живота) и с думите <i>начало, середина, конец</i>: <i>в (В</i>
---	--	---

текст от определен тип (жанр), съобразен с целта на общуването и поставената задача, потенциалния читател и комуникативната ситуация;

- структурира правилно и логично изложението си или следва логиката на оригиналния текст;
- използва уместно езиковите средства, съобразявайки се с основните изисквания за писмено общуване и поставената задача по начин, който не възпрепятства разбирането;
- прилага изучените езикови норми (вкл. за правопис и пунктуация).

б. Продуктивно писане

При попълване на документация (формуляри, анкетни карти и др.), при съставяне на кратък автобиографичен текст по зададен модел, при водене на лична кореспонденция (картичка, писмо, покана, имейл), при съставяне на кратки информативни текстове (съобщения, бележки, обяви, анотации на книга или филм, доклади и др.), при описание на

младостта отец был летчиком. Первые цветы расцвели в начале марта.);

- за обозначаване на обект с някои глаголи и съществителните, образувани от тях: *в (Дети нуждаются в помощи.);*
- за изразяване на цел в някои словосъчетания: *при (при помощи, при желании, при условии, при поддержке).*

3. Прилагателно име

- Качествени и относителни прилагателни.
- Управление на пълните и кратките прилагателни.

4. Местоимение

Значение, словоизменение и употреба на:

- показателни (*этот, тот, такой*);
- отрицателни с частиците *ни-* и *не-* (*никто, никого, некого, ничей, никакой*);
- отрицателни с частиците *ни-* и *не-* с предлози (*ни с кем, не с кем, ни к кому, не к кому*);
- неопределителни с частиците *-то* и *-нибудь* (*кто-то, кто-нибудь*);
- определителни (*сам, самый, весь, каждый, любой*).

5. Числително име

Употреба на числителните в съчетание със съществителни прилагателни. Събирателни числителни (*оба/обе; двое, трое, четверо*) в съчетание със съществителни в именителен падеж.

6. Глагол

Употреба на видовите форми в минало, сегашно и бъдеще време, в изявително, повелително и условно наклонение, с отрицание.

Съотношение предлог – глаголна представка при глаголите за движение. (*Машина подъехала к остановке. Мальчик отошел от окна. Они доехали до города.*)

Залог на глагола (*Экзамен продолжается 3 часа. Ученый продолжил опыты.*).

Употреба на причастия и деепричастия.

7. Наречие

Видове наречия за:

- време (*вовремя, теперь, надолго*);
- място (*оттуда, везде, вдали*);
- отрицателни (*никуда, негде*);
- начин на действие (*срочно, целиком*);
- количество и степен (*слишком, всего*);

човек, предмет или място, при разказ за случка, преживяване или събитие, при създаване на съчинение (есе) на тема от ежедневието или свързана с личните интереси.

Ученикът може да:

- създава самостоятелно текст по опори или по модел от определен тип (жанр), съобразен с целта на общуването, потенциалния читател и комуникативната ситуация;
  - структурира правилно и построява логически изложението си;
  - използва уместно богат набор от изучените езикови средства, като се съобразява с основните изисквания за писмено общуване и поставената задача;
- прилага изучените езикови норми (вкл. за правопис и пунктуация).

- неопределителни (*където-то, когато-нибудя*).

8. Служебни части на речта

- предлози *у, около, от, из, из-за, несмотря на, перед, за, между, к, по, под, благодаря, в, на, при, с, кроме, мимо, среди*;
- многозначност на предлозите *от, по, из, в* и др.;
- съюзи и съюзни думи (*хотя, если, чтобы*);
- синонимия на съюзите;
- частици *бы, ли, же, -то, -нибудя, кое-, ну, лишь*.

III. СИНТАКСИС

- Понятие за субект и предикат в изречението.

- Начини за изразяване на:

а) граматическия и логическия субект (съществително, лично или отрицателно местоимение в именителен или в косвен падеж; количествено-именно съчетание; съществително с приложение; събирателно съществително);

б) предиката (глагол в инфинитив, в изявително или повелително наклонение; съчетание на лична форма на глагола с инфинитив, със съществително или прилагателно; съчетание на предикативно наречие с инфинитив; прилагателно в пълна или кратка форма, в сравнителна или превъзходна степен; кратко страдателно причастие; устойчиво глаголно-именно съчетание).

- Начини за изразяване на обектни, атрибутивни, обстоятелствени отношения.

- Правила за преобразуване на пряката реч в косвена.

- Правила за трансформиране на деятелните и страдателните конструкции, причастните изрази и подчинените обстоятелствени изречения, предложно-падежните форми на съществителните и инфинитива.

- Функционално-стилистична употреба на граматичните и лексикалните единици в научен, в публицистичен и официално-делови текст.

ЛЕКСИКА

Включва основни лексикални единици, необходими за самостоятелно ползване на езика по предвидените от програмата тематични области.

- Междуличностни отношения.
- Отношение между поколенията.

		<ul style="list-style-type: none"> • Любов и партньорство в живота. • Реално и виртуално общуване. • Личен живот и професионален избор. • Мечти и реалност. • Мода и стил. • Природосъобразен живот. • Живот без стрес. • Пътешествия. • Екология и екологично мислене. • Екологични организации и инициативи. • Опазване на околната среда. • Природно равновесие и ресурси. • Общество и прогрес. • Конфликти и толерантност. • Общество и медии. • Аз – гражданин на Европа и света. • Свят без граници. • Многообразие в съвременния свят.
--	--	--

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

ХОРАРИУМ ЗА МОДУЛА	XI клас	XII клас
Годишен брой учебни часове	72 учебни часа (36 учебни седмици по 2 учебни часа седмично)	31 учебни часа (31 учебни седмици по 1 учебен час седмично)

Препоръчително разпределение на учебните часове:

Препоръчително разпределение на учебните часове	XI клас	XII клас
За нови знания	до 22 учебни часа	до 10 учебни часа
За упражнения и преговор	до 38 учебни часа	до 17 учебни часа
За практически дейности и проекти	до 12 учебни часа	до 4 учебни часа

ОЦЕНЯВАНЕ

Текущи оценки за учебен срок:	XI клас	XII клас
Писмени изпитвания и участие в работа в клас	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
Домашни работи и работа по проекти	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Тази учебна програма дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

При профилираното обучение по руски език в XI клас и в XII клас основната цел е цялостното систематизиране, надграждане и обобщаване на усвоените знания, умения и отношения, като се осигурява възможност ученикът да:

- развие езиковите, социокултурните и ключовите компетентности;
- прилага на практика изучавания език: да чете, да разбира устна реч, да общува, да се изразява в писмена и устна форма;
- съпоставя, сравнява, открива съвпадения и различия, обобщава, търси и предлага свои решения;
- изгради положително отношение към изучаването на руски език и култура.

В процеса на профилираното обучение се поставя акцент върху:

- лично-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- комуникативен подход с акцент върху практическата насоченост на обучението;
- формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването и за развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;
- принципа на преподаване от лесно към трудно, от изучено към ново, като работата се базира на личния опит и изучаването по другите учебни предмети, като новият материал се съпоставя с изучения;
- интегрираното изграждане на четирите езикови умения с превес на устната реч;
- използването на руски език като език на общуването в клас (родният се използва при необходимост);
- изграждането на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на чувство за национална идентичност при поднасяне на социокултурната информация за Русия и за рускоезичния свят.

Ключови компетентности	Деятности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти,

	мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации; използване на помощни материали и техника.
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	обогатяване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература.
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика.
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по руски език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии.
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	натрупване на знания и опит за осъзнаване на потребност от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез: <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации; • самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците; • представяне на съчинения, стихотворения, песни и пиеси; • работа по проекти и презентации; • дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази, истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици и т.н.); • извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, театрални или оперни постановки на руски език или свързани с културния контекст на рускоговорящите страни, изложби, уроци, изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.); • използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио- и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.); • електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси), връзка с всички учебни предмети.
СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната

	културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети.
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и приемане на нови идеи, връзка с всички учебни предмети.
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България и на страните на изучавания език, и за развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство.
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебния предмет физическо възпитание и спорт.

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО РУСКИ ЕЗИК ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В1

МОДУЛ «ЕЗИК И КУЛТУРА»

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по руски език във втори гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Език и култура“ и „Езикови практики“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“ и „Писмено общуване“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложен в програмата на съответния модул. В модулите „Език и култура“ и „Езикови практики“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по руски език за модул „Език и култура“ за ученици от XI и XII клас, които без интензивно или без разширено обучение в VIII клас в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В1 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеве дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Учебната програма следва спираловидния принцип на повторемост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящи се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по руски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и за самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати	Нови знания
1. Тема „История и съвременност“	<p>Познавателна компетентност</p> <p>В резултат на обучението ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> познава основни факти, свързани с историята, географията, политическото и социалното устройство на страната/страните на изучавания език; познава някои от най-изтъкнатите автори/творци и техните най-бележити произведения/творби от областта на литературата, музиката, изобразителното изкуство, киното и др. в страната на изучавания език; познава структурата на образователната система и основните научни достижения в страната/страните на изучавания език; познава особеностите на ежедневието, бита, традициите и празниците в страната/страните на изучавания език; познава типичните поведенчески модели (напр. при поздрав, при отправяне на покана и т.н.) и знае как да реагира адекватно според възприетите норми на поведение в страната/страните на изучавания език; разбира основните културни ценности и вярвания на носителите на изучавания език. <p>Поведенческа компетентност</p> <p>В резултат на обучението ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> открива/идентифицира проявленията на културното разнообразие; осмисля/интерпретира смисъла и значението на 	
1.1. Пред картата на Русия		<p>Държавни символи;</p> <p>Географско положение, население.</p>
1.2. Социална и политическа реалност		<p>Държавно и политическо устройство;</p> <p>Икономическо положение.</p>
1.3. Исторически събития и изтъкнати личности		<p>Бележити личности на Русия и ролята им в историята на страната.</p>
2. Тема „Празници и традиции в Русия“		
2.1. Празници и знаменателни дати		<p>Обичаи, традиции, национални ястия, свързани с отбелязването на новогодишните празници и Рождество, Масленица, Великден;</p> <p>Знаменателни дати: Денят на победата и Денят на Европа (9 май), Международният ден на жената (8 март) и др.</p>
2.2. Културно-	<p>Културно-исторически и туристически забележителности</p>	

<p>исторически и туристически забележителности на Русия</p>	<p>културното различие (напр. даден факт или явление от чуждата култура) в рамките на съответния културен контекст;</p> <ul style="list-style-type: none"> сравнява и съпоставя, открива прилики и разлики между родната и културата/културите на носителите на изучавания език; в контекст на многоезичие прави подобни културни паралели и с останалите езици и култури, които познава. 	<p>на Русия: древните градове на Русия („Золотое кольцо”), Санкт-Петербург и др.</p>
<p>3. Тема Национален характер. Руски речеви и поведенчески етикет</p>	<p>Ценностна компетентност</p>	
<p>3.1. Руски национален характер</p> <p>3.2. Руски поведенчески и речеви етикет</p>	<p>В резултат на обучението ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> проявява отвореност и любознателност към културното разнообразие; проявява толерантност и се въздържа от изяви на недоверие, предразсъдъци и негативно отношение към различията; проявява чувствителност към различието, вкл. и усет за потенциален межкултурен конфликт, както и такт при избягването му или неговото преодоляване; 	<p>Стереотипи на поведение и речеви етикет:</p> <ul style="list-style-type: none"> на обществени места; на гости; при неформален разговор; при официален разговор.
<p>4. Тема „Изкуство“</p>	<ul style="list-style-type: none"> проявява уважение и почитание към културното различие, като не подценява достойнството и самобитността на родната култура; умее да съпреживява и да изрази съпричастност към чувствата, вярванията и ценностите на носителите на изучавания език, както и към носители на други езици, които използват изучавания език като средство за комуникация. 	
<p>4.1. Творци и шедеври в изкуството</p>	<p>Стратегическа компетентност</p> <p>В резултат на обучението ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> прилага стратегии за успешна межкултурна 	<p>Театър и кино (популярни съвременни режисьори и актьори);</p> <p>Музика и балет (бележити творци);</p> <p>Музеи и архитектурни паметници (Ермитаж, Руският музей, Третяковската галерия);</p> <p>Бележити руски писатели и поети (А. С. Пушкин, М. Ю. Лермонтов, И. С. Тургенев, “Сребърен век”).</p>

4.2. Народно творчество	комуникация, вкл. и компенсаторни стратегии, за да избегне недоразумение при взаимодействието с представителите на другата културна общност, като отчита културните специфики (напр. вярвания, ценности, приети модели на поведение и пр.) на участниците в ситуацията на межкултурно общуване.	Художествени занаяти (национален костюм, руски сувенири).
5. Тема „Масмедии“		
5.1. Средства за масово осведомяване		Основни руски медии.
5.2. Интернет и социални мрежи		Справочна информация в интернет (електронни библиотеки, виртуални музеи и изложби, учебни сайтове), руски социални мрежи.

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

ХОРАРИУМ ЗА МОДУЛА	XI клас	XII клас
Годишен брой учебни часове	0 учебни часа	31 учебни часа (31 учебни седмици по 1 учебен час седмично)

Допълнителни уточнения за модул „Език и култура“.

Описанието на новите знания в програмата няма изчерпателен и/или затворен характер – изброените примери в съответните тематични области имат по-скоро илюстративна цел и могат да бъдат допълвани и разширявани според интересите на учениците; т. е. залага се на проектната работа и самостоятелните проучвания на учениците по темите според интересите им.

Межкултурните знания следва да се поднасят в дух на толерантност към различието и в съпоставителен план със съответните проявления в родната култура.

Препоръчително разпределение на учебните часове:

За нови знания	до 15 учебни часа
За упражнения	до 5 учебни часа
За преговор	до 3 учебни часа
Практически дейности/работата по проекти	до 8 учебни часа

ОЦЕНЯВАНЕ

Текущи оценки за учебен срок:	
Устни изпитвания и участие в работа в клас	минимум 1 оценка
Писмени практически задачи в клас, работа по проекти и домашни работи	минимум 1 оценка

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Тази учебна програма дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

При профилираното обучение по руски език в XI клас и в XII клас основната цел е цялостното систематизиране, надграждане и обобщаване на усвоените знания, умения и отношения, като се осигурява възможност ученикът да:

- развие езиковите, социокултурните и ключовите компетентности;
- прилага на практика изучавания език: да чете, да разбира устна реч, да общува, да се изразява в писмена и устна форма;
- съпоставя, сравнява, открива съвпадения и различия, обобщава, търси и предлага свои решения;
- изгради положително отношение към изучаването на руски език и култура.

В процеса на профилираното обучение се поставя акцент върху:

- личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- комуникативен подход с акцент върху практическата насоченост на обучението;
- формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването и за развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;
- принципа на преподаване от лесно към трудно, от изучено към ново, като работата се базира на личния опит и изучаваното по другите учебни предмети, като новият материал се съпоставя с изучения;
- интегрираното изграждане на четирите езикови умения с превес на устната реч;
- използването на руски език като език на общуването в клас (родният се използва при необходимост);
- изграждането на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на чувство за национална идентичност при поднасяне на социокултурната информация за Русия и за рускоезичния свят.

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане

	чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации; използване на помощни материали и техника.
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	обогаляване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература.
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика.
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по руски език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии.
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	натрупване на знания и опит за осъзнаване на необходимост от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез: <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации; • самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците; • представяне на съчинения, стихотворения, песни и пиеси; • работа по проекти и презентации; • дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази, истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици и т.н.); • извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, театрални или оперни постановки на руски език или свързани с културния контекст на рускоговорящите страни, изложби, уроци, изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.); • използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио- и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.); • електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси), връзка с всички учебни предмети.

СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети.
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и приемане на нови идеи, връзка с всички учебни предмети.
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България и на страните на изучавания език, и за развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство.
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебния предмет физическо възпитание и спорт.

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО РУСКИ ЕЗИК ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В1

МОДУЛ «ЕЗИКОВИ ПРАКТИКИ»

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по руски език във втори гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Език и култура“ и „Езикови практики“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“ и „Писмено общуване“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложи в програмата на съответния модул. В модулите „Език и култура“ и „Езикови практики“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по руски език за модул „Езикови практики“ за ученици от XI и XII клас, които без интензивно или без разширено обучение в VIII клас в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В1 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Учебната програма следва спираловидния принцип на повторемост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящи се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по руски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и за самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати	Нови знания
<p>I. Аз и другите</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Междудличностни отношения</i> • <i>Отношения между поколенията.</i> • <i>Любов и партньорство в живота.</i> • <i>Реално и виртуално общуване.</i> <p>II. Ежедневие</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Личен живот и професионален избор.</i> • <i>Мечти и реалност.</i> • <i>Мода и стил.</i> <p>III. Здраве и здравословен начин на живот</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Природосъобразен живот.</i> • <i>Живот без стрес.</i> • <i>Пътешествия.</i> <p>IV. Природа и екология</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Екология и екологично мислене.</i> • <i>Екологични организации и инициативи.</i> 	<p>1. Познавателна компетентност</p> <p>В резултат на обучението си ученикът:</p> <p>1.1. фонетика/правоговор</p> <ul style="list-style-type: none"> • разпознава чуждоезиковите звукове и правилно ги учленява; • познава особеностите на словното ударение в руския език; • познава особеностите на логическото ударение в изречението в чуждия език; • познава особеностите на интонационните модели в чуждия език. <p>1.2. правопис</p> <ul style="list-style-type: none"> • разпознава графемите на чуждия език; • познава буквените съчетания и звуковете им съответствия на чуждия език; • познава правописните и пунктуационните правила на чуждия език. <p>1.3. граматика</p> <ul style="list-style-type: none"> • осъзнава граматичните единици като единство от форма, значение и употреба; • познава граматичните категории на чуждия език и езиковите средства за тяхното изразяване - според очакваното езиково ниво (B1); • познава правилата за граматичния строеж на езика - според очакваното езиково ниво (B1). <p>1.4. лексика</p> <ul style="list-style-type: none"> • осъзнава лексикалните единици като единство от форма (правопис и произношение), значение и употреба; • познава основните видове значение на думите – разбира техния буквален смисъл и метафорична употреба; • познава основните лексикални връзки между думите (напр. синоними, антоними и др.) – според очакваното 	<p>А. Фонетика</p> <p>Преговор на изучения материал по фонетика.</p> <p>Затвърждаване на основните фонетични и интонационни норми на произношение в руския език в степен, необходима за решаване на комуникативните задачи. Изграждане на умения и навици за аудиране и разбиране на оригинални звучащи текстове за руската култура.</p> <p>Б. Правопис и пунктуация</p> <p>Обобщаване на основните правописни и пунктуационни норми на руския език в степен, необходима за решаване на комуникативните задачи.</p> <p>Отработване на типични правописни грешки и създаване на практически умения за писмена реч.</p> <p>В. Морфология</p> <p>1. Съществително име</p> <p>Затвърждаване на знанията за вече изучени явления, свързани с основните значения на именителен, родителен, дателен, винителен, творителен и предложен падеж с предлози и без предлози.</p> <p>2. Прилагателно име</p> <p>Систематизиране на изучения материал, свързан с употребата, словоизменението и значението на формите на прилагателните в руския език.</p> <p>3. Местоимение</p> <p>Прилагане на знанията върху изучения материал, свързан със значението, словоизменението и</p>

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Опазване на околната среда.</i> • <i>Природно равновесие и ресурси.</i> <p>V. Светът около мен</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Общество и прогрес.</i> • <i>Конфликти и толерантност.</i> • <i>Общество и медии.</i> <p>VI. Моята родина и светът</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Аз – гражданин на Европа и света.</i> • <i>Свят без граници.</i> • <i>Многообразие в съвременния свят.</i> 	<p>ниво (B1);</p> <ul style="list-style-type: none"> • познава словообразователните модели в чуждия език – според очакваното ниво (B1). <p>1.5. словесни действия/езикови функции</p> <ul style="list-style-type: none"> • осъзнава словесните действия/езиковите функции като единство от форма (езикови средства за изразяване на действието), значение и употреба; • познава широк набор от словесни модели за общуване на чуждия език (напр. поздрав, молба, извинение, изразяване на съгласие или несъгласие и др.); • познава различните езикови средства, които могат да изразят една и съща езикова функция. <p>2. Прагматико-стратегическа компетентност</p> <p>Общи езикови умения и навици:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за езикова догадка на значението на непознатите езикови елементи от контекст; - за трансфер на усвоените езикови знания към нов контекст на употреба; - за подчиняване на езиковите знания на комуникативното намерение; - за използване на компенсаторни комуникативни стратегии в ситуации на общуване, когато е налице дефицит на езиковите средства, с които ученикът разполага. <p>В резултат на обучението си ученикът:</p> <p>2.1. фонетика/правоговор</p> <ul style="list-style-type: none"> • разбира, когато се говори на книжовен език с нормално темпо, ясна дикция и стандартно произношение; • правилно учленява чуждоезиковите звукове; • поставя правилно словното ударение при изговор на лексикални единици в изолация или в свързано изказване, както и логическото ударение в изречението; • използва правилно и уместно особеностите на интонационните модели в чуждия език; • говори с ясна дикция и стандартно произношение, което 	<p>употребата на различните видове местоимения в руския език.</p> <p>4. Числително име</p> <p>Преговор и обобщаване на изучения материал, свързан със значението и употребата на числителните в руския език.</p> <p>Употреба на числителните в съчетание със съществителни и прилагателни.</p> <p>5. Глагол</p> <p>Придобиване на умения за анализ на глаголните форми, свързани със значението, словоизменението и употребата на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - видовете форми в минало, сегашно и бъдеще време, в изявително, повелително и условно наклонение, с отрицание; - инфинитив; - залог на глагола; - глаголни форми (причастия и деепричастия). <p>6. Наречие</p> <p>Преговор и систематизиране на изучения материал, свързан със значението и употребата на различните видове наречия.</p> <p>7. Служебни части на речта</p> <p>Преговор и обобщаване на изучения материал, свързан със значението и употребата на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - предлози; - съюзи и съюзни думи; - частици и др.
--	---	---

не възпрепятства разбирането.

2.2. правопис

- изписва правилно графемите на чуждия език;
- изписва и изговаря правилно буквените съчетания и звуковите им съответствия на чуждия език;
- спазва изучените правописни и пунктуационни норми на книжовния език.

2.3. граматика

- разпознава и осмисля употребата на изучените понятийни категории и граматически структури (вкл. и за изграждане на логическите връзки в строежа на текста);
- в контекст на контролирана употреба използва правилно и уместно изучените понятийни категории и граматически структури, като спазва изучените правила за граматичния строеж на езика;
- при свободна комуникативна употреба прилага уверено сравнително богат набор от изучените граматични структури и форми, като ги подчинява на комуникативното намерение.

2.4. лексика

- разпознава и осмисля употребата на изучените понятийни категории и лексикални единици (думи и изрази) в контекст (вкл. и за изграждане на логическите връзки в строежа на текста);
- в контекст на контролирана употреба използва правилно и уместно изучените понятийни категории и лексикални единици, като борави правилно с изучените словообразователни модели и прилага уместно основните лексикални връзки между думите и изразите;
- при свободна комуникативна употреба използва уверено сравнително богат набор от изучените лексикални единици, като ги подчинява на комуникативното намерение.

2.5. словесни действия/езикови функции

- разпознава и осмисля употребата на словесните действия

Г. Синтаксис на простото изречение

Изграждане на автоматизирани умения и навици за правилната употреба на субект, предикат и обект на действието в простото изречение; съгласувано и несъгласувано определение; обстоятелство.

Д. Синтаксис на сложното изречение

Преговор и обобщаване на материала, свързан със сложносъчинени и сложноподчинени изречения.

Е. Пряка и косвена реч

Преговор на използването на пряка и косвена реч в руския език. Замяна на пряка с непряка реч.

Ж. Лексика

Обобщаване и систематизиране на изучените лексикални единици, необходими за самостоятелно ползване на езика по предвидените от програмата тематични области. Отработване на използването на лексикалния запас на учениците в речта и обогатяване на речника им със синоними и антоними на ключовите за изучаваните теми думи.

З. Език и култура

Затвърждаване на усвоените интеркултурни компетентности, необходими за решаване на комуникативните задачи при общуване на руски език. Обобщаване на знанията и уменията за историята и съвременността на Русия; празниците и традициите; националния характер; руския речеви и поведенчески етикет; изкуство; масмедии.

	<p>(езиковата функция) за пълноценно общуване на чуждия език;</p> <ul style="list-style-type: none"> • в контекст на контролирана употреба използва правилно и уместно изучените словесни действия и поведенчески модели (напр. поздрав, молба, извинение, изразяване на съгласие или несъгласие и др.); • при свободна комуникативна употреба използва уверено широк набор от изучени словесни действия и модели (напр. поздрав, молба, извинение, изразяване на съгласие или несъгласие и др.), като ги подчинява на комуникативното намерение. 	
--	---	--

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

ХОРАРИУМ ЗА МОДУЛА	XI клас	XII клас
Годишен брой учебни часове	0 учебни часа	31 учебни часа (31 учебни седмици по 1 учебен час седмично)

Препоръчително разпределение на учебните часове:

За нови знания	до 3 учебни часа
За упражнения	до 12 учебни часа
За преговор	до 12 учебни часа
Практически дейности/работа по проекти	до 4 учебни часа

ОЦЕНЯВАНЕ

Текущи оценки за учебен срок:	
Устни изпитвания и участие в работа в клас	минимум 1 оценка
Писмени практически задачи в клас, работа по проекти и домашни работи	минимум 1 оценка

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Тази учебна програма дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

При профилираното обучение по руски език в XI клас и в XII клас основната цел е цялостното систематизиране, надграждане и обобщаване на усвоените знания, умения и отношения, като се осигурява възможност ученикът да:

- развие езиковите, социокултурните и ключовите компетентности;
- прилага на практика изучавания език: да чете, да разбира устна реч, да общува, да се изразява в писмена и устна форма;
- съпоставя, сравнява, открива съвпадения и различия, обобщава, търси и предлага свои решения;
- изгради положително отношение към изучаването на руски език и култура.

В процеса на профилираното обучение се поставя акцент върху:

- личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- комуникативен подход с акцент върху практическата насоченост на обучението;
- формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването и за развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;
- принципа на преподаване от лесно към трудно, от изучено към ново, като работата се базира на личния опит и изучаваното по другите учебни предмети, като новият материал се съпоставя с изучения;
- интегрираното изграждане на четирите езикови умения с превес на устната реч;
- използването на руски език като език на общуването в клас (родният се използва при необходимост);
- изграждането на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на чувство за национална идентичност при поднасяне на социокултурната информация за Русия и за рускоезичния свят.

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации; използване на помощни материали и техника.
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	обогащаване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература.
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ	дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика.

И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по руски език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии .
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	натрупване на знания и опит за осъзнаване на необходимост от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез: <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации; • самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците; • представяне на съчинения, стихотворения, песни и пиеси; • работа по проекти и презентации; • дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази, истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици и т.н.); • извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, театрални или оперни постановки на руски език или свързани с културния контекст на рускоговорящите страни, изложби, уроци, изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.); • използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио- и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.); • електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси), връзка с всички учебни предмети.
СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети .
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и приемане на нови идеи, връзка с всички учебни предмети .
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България и на страните на изучавания език, и за развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство .
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА	дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебния предмет физическо

ПРОЕКТ

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО РУСКИ ЕЗИК ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В2

МОДУЛ „УСТНО ОБЩУВАНЕ“

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по руски език във втори гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Езикът чрез литературата“ и „Култура и межкултурно общуване“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“, „Писмено общуване“ и „Езикът чрез литературата“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложи в учебната програма на съответния модул. В модул „Култура и межкултурно общуване“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по руски език за модул „Устно общуване“ за ученици от XI и XII клас, които след интензивно или разширено обучение в VIII клас в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В2 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в учебната програма са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Учебната програма следва спираловиден принцип на повторемост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящи се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по руски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и за самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати	Нови знания
XI клас 1. Човекът и съвременният свят 1. Държава и институции. Социални ангажименти на	Слушане Ученикът може: <ul style="list-style-type: none"> да разбира основната информация от автентични сложни текстове от различни стилове и жанрове; 	I. ФОНЕТИКА Владее на фонетичните и интонационните норми на произношение в руския език. Адекватно възприемане и използване на всички интонационни конструкции. II. МОРФОЛОГИЯ 1. Морфемна структура на думата

<p>държавата. 2. Гражданско общество-правителствени и неправителствени организации. Доброволчество.</p>	<ul style="list-style-type: none"> да разбира детайлно автентична реч от различни тематични области на стандартен език при различно темпо на говорене; да разбира сложни конструкции, често употребявани идиоматични и разговорни изрази, да извлича имплицитна информация, като се опира на общите си знания, култура и опит; да следи аргументацията на позната тема, дори когато логическите връзки и структурата не са ясно изразени. 	<p>Основа и окончание на думата. Корен, префикс, суфикс, постфикс <i>-ся</i>. Познаване на словообразователните модели.</p> <ul style="list-style-type: none"> Съществителни имена: названия на лицата според тяхната професия, занятие, склонност, националност, характерни свойства. Прилагателни имена със суфикси <i>-ан/-ян-, -енн-, -н-, -нн-</i>. Глаголи с формообразуващи и словообразуващи представки: <i>в-, вы-, за-, до-, из-/ис-, на-, над-, о-, об-, от-, пере-, по-, под-, при-, про-, раз-/рас-, с-, у-, без-/бес-</i>, и със суфикси <i>-а-, -ыва-/ива-, -ва-, -ну-</i>. Наречия, завършващи на <i>-ой, -ом, -ью, -а, -е, -и, -о</i>; с частиците <i>не-, ни-, -то, -нибудь, кое-</i>.
<p>2. Човекът и науката 1. Овладяване на космоса - реалност и фантастика. 2. Обществени науки – перспективи и постижения.</p>	<p>Говорене При диалогична реч ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> да участва в различни форми на спонтанна и подготвена диалогична реч и да реагира адекватно на ситуация чрез подходящо подобрени и съответстващи на стила езикови средства; да формулира аргументирано, ясно и точно изказванията си в съответствие със ситуацията; да разбира и обменя 	<p>2. Съществителни имена</p> <ul style="list-style-type: none"> одушевени – неодушевени; собствени – нарицателни; абстрактни – конкретни; събирателни; веществени; род, число, падеж, формообразуване; употреба на падежите в следните значения:
<p>1. Медии и информация 1. Езикът на медиите. 2. Силата на словото.</p>	<p>Родителен падеж <u>Без предлог</u></p>	<p>Родителен падеж <u>Без предлог</u></p>
<p>2. Личност и общество 1. Идентичност и ценности. 2. Историческа памет и приемственост.</p>	<p><u>Без предлог</u></p> <ul style="list-style-type: none"> за определяне на количество след бройни числителни и прилагателни <p><i>Два трудных задания – две трудные задачи.</i></p> <p><u>С предлози, изразяващи:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> определение на лицето или предмета според произхода, предназначението, материала (письмо <i>от внука</i>; тетрадь <i>для контрольных работ</i>; рубашка <i>из хлопка</i>); състояние на лице (<i>У папы</i> болит рука.); причина на действието (Девочка заплакала <i>от обиды.</i>); време на действието (<i>накануне, до, после, с ... до.., с, около –</i> Встретимся <i>около пяти.</i>); място и посока на действието (<i>у, около, мимо, вдоль, напротив, от, из, из-за, из-под, с –</i> Солнце показалось <i>из-за туч.</i>). <p>Дателен падеж <u>Без предлог:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> обект на действието (Ребенок мешает <i>дедушке</i> спать.); 	<p>Без предлог</p> <ul style="list-style-type: none"> за определяне на количество след бройни числителни и прилагателни <p><i>Два трудных задания – две трудные задачи.</i></p> <p><u>С предлози, изразяващи:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> определение на лицето или предмета според произхода, предназначението, материала (письмо <i>от внука</i>; тетрадь <i>для контрольных работ</i>; рубашка <i>из хлопка</i>); състояние на лице (<i>У папы</i> болит рука.); причина на действието (Девочка заплакала <i>от обиды.</i>); време на действието (<i>накануне, до, после, с ... до.., с, около –</i> Встретимся <i>около пяти.</i>); място и посока на действието (<i>у, около, мимо, вдоль, напротив, от, из, из-за, из-под, с –</i> Солнце показалось <i>из-за туч.</i>). <p>Дателен падеж <u>Без предлог:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> обект на действието (Ребенок мешает <i>дедушке</i> спать.);

	<p>информация и мнения по широк кръг от изучавани теми;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да говори непринудено и свободно, с нормално темпо, без видимо затруднение в подбора на думите, със стандартно произношение и интонация; • да участва като медиатор в двуезичен разговор на ежедневни теми; • да владее компенсаторни комуникативни стратегии. <p>Говорене При монологична реч ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да представя самостоятелно подготвени изложения по различни теми; • да съобразява устната си реч (логически и езиково) с целите, аудиторията и ситуацията; • да говори свободно и правилно, с нормално темпо, със стандартно произношение и интонация, като използва богат репертоар от езикови средства в зависимост от контекста и ситуацията. 	<ul style="list-style-type: none"> - лице или предмет като субект на действие или състояние (<i>Мне пора уходить.</i>); - принадлежност на лице или предмет (<i>Этот гараж принадлежит соседям.</i>). <p><u>С предлози, изразяващи:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - преодоляване на препятствие – <i>вопреки, наперекор</i> (<i>Вопреки препятствиям мы доехали.</i>); - направление с глаголи за движение – <i>навстречу</i> (<i>Автомобиль едет навстречу автобусу.</i>); - основание или подобие – <i>согласно, сообразно, подобно, соответственно</i> (<i>Поезд пришел согласно расписанию.</i>). <p>Винителен надеж <u>Без предлог:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -количествена характеристика на действието (<i>Половину фильма я проспал.</i>); - време на действието (<i>Первую половину дня будет тепло.</i>). <p><u>С предлози, изразяващи :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - цел на действие (<i>Люди боролись за свободу.</i>); - обект на действие (<i>Мы не верим в чудеса.</i>); - обект или тема на реч и мисъл (<i>Я люблю сказку про Золушку.</i>); - приблизително разстояние и количество (<i>Надо пройти еще с километр.</i>). <p>Творителен надеж <u>Без предлог:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - характеристика на лице или предмет (<i>Это считается победой.</i>); - обект на действие (<i>Операция опасна осложнениями.</i>); - място на действие (<i>Ребята шли полем.</i>). <p><u>С предлози, изразяващи:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - обект на действие (<i>Я слежу за новостями.</i>); - определение на лице или предмет (<i>Дама с собачкой.</i>). <p>Предложен надеж</p> <ul style="list-style-type: none"> - условие на действие (<i>разговоры при ясной луне</i>); - определение на лице или предмет (<i>вншн вид, облекло</i>) – <i>девушка в джинсах.</i> <p>3. Прилагателно име</p> <ul style="list-style-type: none"> • качествени и относителни прилагателни;
--	--	--

- пълни и кратки прилагателни;
  - изменение на прилагателните, съгласуване със съществителни.
- 4. Местоимение**
Значение, изменение и употреба на различните видове местоимения.
- 5. Глагол**
- инфинитив и лична форма на глагола;
  - категории на глагола: вид, залог, наклонение, време, число, лице;
  - преходни – непреходни, възвратни, безлични глаголи;
  - глаголно управление;
  - глаголни форми – причастие, деепричастие.
- 6. Числително име**
- бройни, редни, събирателни числителни;
  - съчетание на числителни, прилагателни и съществителни имена.
- 7. Наречие**
Употреба на различните видове наречия.
- 8. Служебни части на речта**
Употреба на предлози, съюзи и частици.
- III. СИНТАКСИС**
Видове сложни изречения:
- Сложносъчинени изречения със съюзи *и, а, но, или, либо, однако*.
- Сложносъставни изречения с подчинено:
- допълнително със съюзи/съюзни думи *что, чтобы, ли, как, какой, чей, где, куда, когда, сколько* (*Скажи, сколько сейчас времени; Узнайте, куда мы пойдём на экскурсию*);
  - определително със съюзи/съюзни думи *который, какой, где, когда, откуда, куда* (*Мы сидели на озере, где было много рыбы; Во дворе растёт дерево, которое я посадил в детстве*);
  - обстоятелствено за време със съюзи *когда, пока, пока не, до того как, после того как, перед тем как, прежде чем*;
  - обстоятелствено за условие със съюзи *если, если бы, в случае если, при условии что* (*Если выучил стихотворение, прочитай его*);
  - обстоятелствено за място със съюзи *где, куда, откуда* (*Я пошел туда, где меня всегда ждут*);
  - обстоятелствено за сравнение със съюзи *точно, словно, (как) будто, точь-в-точь как, подобно тому как, вроде как* (*Лето пролетело, будто его*

		<p>и не было);</p> <ul style="list-style-type: none"> • обстоятелствено за причина със съюзи <i>потому что, так как, поскольку (Я не пойду на концерт, потому что нездоров);</i> • обстоятелствено за следствие със съюзи <i>поэтому, так что</i> (Гроза кончилась, <i>так что</i> можно идти домой) и конструкции <i>стоит (стоило) – как (чтобы, и), достаточно – как (и) – Стоит только ее попросить – она сразу поможет;</i> • обстоятелствено за цел със съюзи <i>чтобы, для того чтобы; затем, чтобы, лишь бы, только бы;</i> • обстоятелствено за отстъпка със съюзи <i>хотя, несмотря на то что, вопреки тому что;</i> • обстоятелствено за начин на действие със съюз <i>как</i>, за количество и степен със съюз <i>чем... тем.</i>
--	--	--

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

ХОРАРИУМ ЗА МОДУЛА	XI клас	XII клас
Годишен брой учебни часове	36 учебни часа (36 учебни седмици по 1 учебен час седмично)	31 учебни часа (31 учебни седмици по 1 учебен час седмично)

Препоръчително разпределение на учебните часове:

Препоръчително разпределение на учебните часове	XI клас	XII клас
За нови знания	до 12 часа	до 10 часа
За упражнения и практически дейности	до 18 часа	до 15 часа
За преговор	до 6 часа	до 6 часа

ОЦЕНЯВАНЕ

Текущи оценки за учебен срок в:	XI клас	XII клас
Устни изпитвания и участие в работа в клас	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
Практически дейности и работа по проекти	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Профилираното обучение по руски език цели:

- да доразвие и обогати езиковата, социокултурната и стратегическата компетентност на учениците на руски език;
- да изгради у ученика умения не само за свободно използване на руския език за комуникативни цели, но и за обучение на руски език;
- да продължи да изгражда положително отношение към изучаването на руски език и култура;
- да продължи да спомага за осъзнаване необходимостта от владеенето на руски език като фактор за интелектуалното израстване на индивида в гражданското общество.

Профилираното обучение по руски език в XI и XII клас е ориентирано към цялостното систематизиране, надграждане и обобщаване на усвоените знания, умения и отношения и следва следните принципи и подходи:

- личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- комуникативна компетентност с акцент върху практическата насоченост на руски език;
- формиране на ценностната система на личността в интелектуален, нравствен, естетически, социален, междуличностен и поведенчески план и развиване на умения за общуване, творчески способности, независимо мислене, самостоятелно вземане на решения и поемане на отговорности.
- организацията на материала е от лесно към трудно, от изучено към ново;
- четирите модула в профилираната подготовка са взаимно свързани и интегрирани и трябва да се разглеждат като единно цяло;
- четирите езикови умения се развиват и усъвършенстват равнопоставено и интегрирано;
- родният език се използва при крайна необходимост;
- комуникативните умения постепенно се усъвършенстват чрез разнообразяване на ситуациите и прилагане на интерактивни методи на обучение;
- ученикът се поставя в условия да съпоставя, да сравнява, да открива съвпадения и различия, да обобщава, да търси и предлага свои решения;
- създават се асоциативни връзки с усвоените вече знания и с придобитите умения за учене;
- социокултурната информация за руската култура е база за сравнение с българската култура и цели изграждане на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на съзнание за национална идентичност.

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими познати и непознати ситуации; използване на помощни материали и техника.
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	социокултурни познания, свързани с национални традиции, обичаи и ценности; литературни произведения; умения за активно участие в ситуации на межкултурно общуване; развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с

	учебен предмет български език и литература .
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика .
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по руски език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии .
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	натрупване на знания и опит за осъзнаване на потребност от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез: <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации; • самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците; • представяне на съчинения, стихотворения, песни и пиеси; • работа по проекти и презентации; • дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази, истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици и т.н.); • извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, театрални или оперни постановки на руски език или свързани с културния контекст на рускоговорящите страни, изложби, уроци, изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.); • използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио-и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.); • електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси), връзка с всички учебни предмети.
СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети .
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и приемане на нови идеи, връзка с всички учебни предмети .
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ	дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др.,

ТВОРЧЕСТВО	посветени на България и на страните на изучавания език, и за развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство.
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебния предмет физическо възпитание и спорт.

ПРОЕКТ

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО РУСКИ ЕЗИК ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В2

МОДУЛ «ПИСМЕНО ОБЩУВАНЕ»

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по руски език във втори гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Езикът чрез литературата“ и „Култура и межкултурно общуване“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“, „Писмено общуване“ и „Езикът чрез литературата“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложи в учебната програма на съответния модул. В модул „Култура и межкултурно общуване“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по руски език за модул „Писмено общуване“ за ученици от XI и XII клас, които след интензивно или след разширено обучение в VIII клас в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В2 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в учебната програма са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Учебната програма следва спираловиден принцип на повторемост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящи се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по руски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и за самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати	Нови знания
XI клас 1. Човекът и съвременният свят 1. Държава и институции. Социални ангажименти на	Четене Ученикът може: <ul style="list-style-type: none"> да разбира без речник основната идея на дълги текстове на познати теми от различни области, стилове и 	I. ГРАФИКА И ПРАВОПИС Владее на основните правописни норми на руския език в степен, необходима за решаване на комуникативните задачи, както и на нормите за оформление и организация на текста. II. МОРФОЛОГИЯ

<p>държавата. 2. Гражданско общество- правителствени и неправителствени организации. Доброволчество.</p>	<p>жанрове, като извлича значението на думите/фразите от контекста;</p> <ul style="list-style-type: none"> да осъзнава логиката на текста, текстовата свързаност и текстовете връзки и да разбира подробната информация в текстове от различни области, стилове и жанрове; 	<p>1. Морфемна структура на думата</p> <p>Основа и окончание на думата. Корен, префикс, суфикс, постфикс <i>-ся</i>. Познаване на словообразователните модели.</p> <ul style="list-style-type: none"> Съществителни имена: названия на лицата според тяхната професия, занятие, склонност, националност, характерни свойства. Прилагателни имена със суфикси <i>-ан/-ян-, -енн-, -н-, -нн-</i>. Глаголи с формообразуващи и словообразуващи представки: <i>в-, вы-, за-, до-, из-/ис-, на-, над-, о-, об-, от-, пере-, по-, под-, при-, про-, раз-/рас-, с-, у-, без-/бес-</i>, и със суфикси <i>-а-, -ыва-/ива-, -ва-, -ну-</i>. Наречия, завършващи на <i>-ой, -ом, -ью, -а, -е, -и, -о</i>; с частиците <i>не-, ни-, -то, -нибудь, кое-</i>.
<p>2. Човекът и науката 1. Овладяване на космоса - реалност и фантастика. 2. Обществени науки – перспективи и постижения.</p>	<ul style="list-style-type: none"> да интерпретира текстове от различни области, стилове и жанрове и да извлича от тях необходимата експлицитна и имплицитна информация; 	<p>2. Съществителни имена</p> <ul style="list-style-type: none"> одушевени – неодушевени; собствени – нарицателни; абстрактни – конкретни; събирателни; веществени; род, число, падеж, формообразуване; употреба на падежите в следните значения:
<p>XII клас</p>		
<p>1. Медии и информация 1. Езикът на медиите. 2. Силата на словото.</p>	<ul style="list-style-type: none"> да разбира сложни конструкции, често употребявани идиоматични и разговорни изрази, да разпознава разнообразни стилистични похвати и да ги тълкува правилно в рамките на контекста; 	<p>Родителен падеж <u>Без предлог</u> - за определяне на количество след бройни числителни и прилагателни <i>Два трудных задания – две трудные задачи.</i> <u>С предлози, изразяващи:</u> - определение на лицето или предмета според произхода, предназначението, материала (письмо <i>от внука</i>; тетрадь <i>для контрольных работ</i>; рубашка <i>из хлопка</i>); - състояние на лице (<i>У папы болит рука.</i>); - причина на действието (<i>Девочка заплакала от обиды.</i>); - време на действието (<i>накануне, до, после, с ... до., с, около –</i> <i>Встретимся около пяти.</i>);</p>
<p>2. Личност и общество 1. Идентичност и ценности 2. Историческа памет и приемственост.</p>	<ul style="list-style-type: none"> да търси, намира и ползва творчески информация в интернет среда; да осмисля информацията в текстовете, като се опира на общите си знания, култура и опит. 	<p>- място и посока на действието (<i>у, около, мимо, вдолъ, напротив, от, из, из-за, из-под, с –</i> <i>Солнце показалось из-за туч.</i>). Дателен падеж</p>

	<p>Писане</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да създава собствен логически свързан и структуриран текст (пismo, есе, доклад, резюме, анализ и др.) по даден проблем, с ясно формулирана теза, съобразен с граматичните и правописните норми на езика, като използва специфични за стила и жанра изразни средства; • да аргументира позицията си с убедителни доказателства и подходящ илюстративен материал (таблици, статистики, схеми, графики, цитати); • да ползва различни речници и справочна литература; • да прилага техническите изисквания за графично оформяне на текст; • да води записки по теми от изучаваните тематични области и да предава информацията точно и много близко до оригинала. 	<p><u>Без предлог:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - обект на действието (Ребенок мешает <i>дедушке</i> спать.); - лице или предмет като субект на действие или състояние (<i>Мне</i> пора уходить.); - принадлежност на лице или предмет (Этот гараж принадлежит <i>соседям.</i>); <p><u>С предлози, изразяващи:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - преодоляване на препятствие – <i>вопреки, наперекор</i> (Вопреки <i>препятствиям</i> мы доехали.); - направление с глаголи за движение – <i>навстречу</i> (Автомобиль едет навстречу <i>автобусу.</i>); - основание или подобие – <i>согласно, сообразно, подобно, соответственно</i> (Поезд пришел согласно <i>расписанию.</i>). <p>Винителен надеж</p> <p><u>Без предлог:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -количествена характеристика на действието (<i>Половину</i> фильма я проспал.); - време на действието (<i>Первую</i> половину дня будет тепло.). <p><u>С предлози, изразяващи :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - цел на действие (Люди боролись <i>за свободу.</i>); - обект на действие (Мы не верим <i>в чудеса.</i>); - обект или тема на реч и мисъл (Я люблю сказку <i>про Золушку.</i>); - приблизително разстояние и количество (Надо пройти еще <i>с километр.</i>). <p>Творителен надеж</p> <p><u>Без предлог:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - характеристика на лице или предмет (Это считается <i>победой.</i>); - обект на действие (Операция опасна <i>осложнениями.</i>); - място на действие (Ребята шли <i>полем.</i>). <p><u>С предлози, изразяващи :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - обект на действие (Я слежу <i>за новостями.</i>); - определение на лице или предмет (<i>Дама с собачкой.</i>). <p>Предложен надеж</p> <ul style="list-style-type: none"> - условие на действие (разговоры <i>при ясной луне</i>); - определение на лице или предмет (външен вид, облекло) – <i>девушка в джинсах.</i>
--	--	---

2. Прилагателно име

- качествени и относителни прилагателни;
- пълни и кратки прилагателни;
- изменение на прилагателните, съгласуване със съществителни.

4. Местоимение

Значение, изменение и употреба на различните видове местоимения.

5. Глагол

- инфинитив и лична форма на глагола;
- категории на глагола: вид, залог, наклонение, време, число, лице;
- преходни – непреходни, възвратни, безлични глаголи;
- глаголно управление;
- глаголни форми – причастие, деепричастие.

6. Числително име

- бройни, редни, събирателни числителни;
- съчетание на числителни, прилагателни и съществителни имена.

7. Наречие

Употреба на различните видове наречия.

8. Служебни части на речта

Употреба на предлози, съюзи и частици.

III. СИНТАКСИС

Видове сложни изречения:

- Сложносъчинени изречения със съюзи *и, а, но, или, либо, однако*.
- Сложносъставни изречения с подчинено:
  - допълнително със съюзи/съюзни думи *что, чтобы, ли, как, какой, чей, где, куда, когда, сколько* (*Скажи, сколько сейчас времени; Узнайте, куда мы пойдём на экскурсию*);
  - определително със съюзи/съюзни думи *который, какой, где, когда, откуда, куда* (*Мы сидели на озере, где было много рыбы; Во дворе растёт дерево, которое я посадил в детстве*);
  - обстоятелствено за време със съюзи *когда, пока, пока не, до того как, после того как, перед тем как, прежде чем* (;
  - обстоятелствено за условие със съюзи *если, если бы, в случае если, при условии что* (*Если выучил стихотворение, прочитай его*);

		<ul style="list-style-type: none"> • обстоятелствено за място със съюзи <i>где, куда, откуда</i> (Я пошел туда, где меня всегда ждут); • обстоятелствено за сравнение със съюзи <i>точно, словно, (как) будто, точь-в-точь как, подобно тому как, вроде как</i> (Лето пролетело, будто его и не было); • обстоятелствено за причина със съюзи <i>потому что, так как, поскольку</i> (Я не пойду на концерт, потому что нездоров) ; • обстоятелствено за следствие със съюзи <i>поэтому, так что</i>(Гроза кончилась, так что можно идти домой) и конструкции <i>стоит (стоило) – как (чтобы, и), достаточно – как (и) – Стоит только ее попросить – она сразу поможет;</i> • обстоятелствено за цел със съюзи <i>чтобы, для того чтобы; затем, чтобы, лишь бы, только бы;</i> • обстоятелствено за отстъпка със съюзи <i>хотя, несмотря на то что, вопреки тому что;</i> • обстоятелствено за начин на действие със съюз <i>как</i>, за количество и степен със съюз <i>чем... тем.</i>
--	--	--

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

ХОРАРИУМ ЗА МОДУЛА	XI клас	XII клас
Годишен брой учебни часове	36 учебни часа (36 учебни седмици по 1 учебен час седмично)	31 учебни часа (31 учебни седмици по 1 учебен час седмично)

Препоръчително разпределение на учебните часове:

Препоръчително разпределение на учебните часове	XI клас	XII клас
За нови знания	до 12 часа	до 10 часа
За упражнения и практически дейности	до 18 часа	до 15 часа
За преговор	до 6 часа	до 6 часа

ОЦЕНЯВАНЕ

Текущи оценки за учебен срок в:	XI клас	XII клас
Писмени изпитвания и участие в работа в клас	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
Домашни работи и работа по проекти	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Профилираното обучение по руски език цели:

- да доразвие и обогати езиковата, социокултурната и стратегическата компетентност на учениците на руски език;
- да изгради у ученика умения не само за свободно използване на руския език за комуникативни цели, но и за обучение на руски език;
- да продължи да изгражда положително отношение към изучаването на руски език и култура;
- да продължи да спомага за осъзнаване необходимостта от владенето на руски език като фактор за интелектуалното израстване на индивида в гражданското общество.

Профилираното обучение по руски език в XI и XII клас е ориентирано към цялостното систематизиране, надграждане и обобщаване на усвоените знания, умения и отношения и следва следните принципи и подходи:

- лично-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- комуникативна компетентност с акцент върху практическата насоченост на руски език;
- формиране на ценностната система на личността в интелектуален, нравствен, естетически, социален, междуличностен и поведенчески план и развиване на умения за общуване, творчески способности, независимо мислене, самостоятелно вземане на решения и поемане на отговорности.
- организацията на материала е от лесно към трудно, от изучено към ново;
- четирите модула в профилираната подготовка са взаимно свързани и интегрирани и трябва да се разглеждат като единно цяло;
- четирите езикови умения се развиват и усъвършенстват равнопоставено и интегрирано;
- родният език се използва при крайна необходимост;
- комуникативните умения постепенно се усъвършенстват чрез разнообразяване на ситуациите и прилагане на интерактивни методи на обучение;
- ученикът се поставя в условия да съпоставя, да сравнява, да открива съвпадения и различия, да обобщава, да търси и предлага свои решения;
- създават се асоциативни връзки с усвоените вече знания и с придобитите умения за учене;
- социокултурната информация за руската култура е база за сравнение с българската култура и цели изграждане на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на съзнание за национална идентичност.

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими познати и непознати ситуации; използване на помощни материали и техника.
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	социокултурни познания, свързани с национални традиции, обичаи и ценности; литературни произведения; умения за активно участие в ситуации на межкултурно общуване; развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература .
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика .
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по руски език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии .
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	<p>натрупване на знания и опит за осъзнаване на потребност от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации; • самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците; • представяне на съчинения, стихотворения, песни и пиеси; • работа по проекти и презентации; • дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази, истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици и т.н.); • извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, театрални или оперни постановки на руски език или свързани с културния контекст на рускоговорящите страни, изложби, уроци, изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.); • използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио-и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.); • електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси), връзка с всички учебни предмети.

СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети.
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и приемане на нови идеи, връзка с всички учебни предмети.
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България и на страните на изучавания език, и за развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство.
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебния предмет физическо възпитание и спорт.

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО РУСКИ ЕЗИК ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В2

МОДУЛ «ЕЗИКЪТ ЧРЕЗ ЛИТЕРАТУРАТА»

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по руски език във втори гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Езикът чрез литературата“ и „Култура и межкултурно общуване“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“, „Писмено общуване“ и „Езикът чрез литературата“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложи в учебната програма на съответния модул. В модул „Култура и межкултурно общуване“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по руски език за модул „Езикът чрез литературата“ за ученици от XI и XII клас, които след интензивно или след разширено обучение в VIII клас в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В2 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в учебната програма са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Учебната програма следва спираловиден принцип на повторемост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящи се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по руски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и за самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати	Нови знания
XI клас		
1. Природата	Слушане Ученикът може: <ul style="list-style-type: none"> да разбира автентични художествени текстове от основните стиллове и жанрове и изказвания за тях, 	1. Природата в творчеството на руските класици от 19. век. <ul style="list-style-type: none"> А. С. Пушкин <i>“Зимнее утро”</i>, <i>“Унылая пора! Очей очарованье!”</i>, <i>“Уж небо осенью дышало”</i> (по избор); М. Ю. Лермонтов

	<p>представени от различни източници (жива реч, аудио- и видеоматериали);</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира основната информация в текста; • да открива основната тема, идеи и проблеми в текста; • да разбира подробната и имплицитната информация в текста; • да разбира информацията в текстовете, като се опира на своите знания и умения в други области (наука, култура и др.); • да откроява позицията и намерението на говорещия. <p>Четене Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира автентични художествени текстове от различни стилове и жанрове и отзиви (рецензии) за тях; 	<p>“Все тихо, полная луна”, “Осень” (по избор);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ф. И. Тютчев <p>“Есть в осени первоначальной”, “Весенняя гроза”(по избор);</p> <ul style="list-style-type: none"> • А. А. Фет <p>“Еще весны душистой нега”.</p> <p>2. Природата в лириката и прозата на руските творци от 20. век.</p> <ul style="list-style-type: none"> • С. Есенин <p>“Береза”, “Отговорила роща золотая”, “Весенний вечер”, “Черемуха”(по избор);</p> <ul style="list-style-type: none"> • И. А. Бунин <p>“Вечер”, “Антоновские яблоки” (откъс от произведението);</p> <ul style="list-style-type: none"> • К. Паустовски <p>„Прощание с летом” (откъс от произведението);</p>
<p>2. Историческа памет и национална идентичност</p>	<ul style="list-style-type: none"> • да разбира основната информация в текста; • да определя основната тема, идеи и проблеми в текста; • да разбира подробната и имплицитната информация в текста; 	<ul style="list-style-type: none"> • М. Ю. Лермонтов <p>„Бородино”;</p> <ul style="list-style-type: none"> • И. С. Тургенев <p>„Памяти Юлии Вревской” „Накануне”(откъс от романа);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Борис Акунин <p>„Турецкий гамбит”(откъс от произведението);</p>
<p>3. Човекът и съвременността</p>	<ul style="list-style-type: none"> • да разбира информацията, свързана със знанията и уменията му в други области (наука, култура и др.); • да разбира позицията и намерението на автора в художествен текст и/или откъс от текст; 	<ul style="list-style-type: none"> • Татьяна Толстая – разкази (по избор); • Людмила Петрушевска <p>„В детстве” (откъс от произведението);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Йосиф Бродски – лирика (по избор).
<p>4. Фантазията и реалността</p>	<ul style="list-style-type: none"> • да схваща логическата и езиковата свързаност на текста; • да разбира сложни конструкции, идиоматични изрази и основни художествени похвати; • да съзнава многозначността на художествения текст и образните (фигуративните) употреби на езика в него; 	<ul style="list-style-type: none"> • Н. В. Гогол <p>„Петербургские повести”(по избор);</p> <ul style="list-style-type: none"> • А. Грин <p>„Алые паруса”(откъс от произведението);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Аркадий и Борис Стругацки <p>„Жук в муравейнике”/, „Пикник на обочине”/, „Понедельник начинается в субботу”(откъс от произведението);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кир Буличов

	<ul style="list-style-type: none"> • да извлича значението на фраза или израз въз основа на контекста. <p>Говорене При диалогична реч ученикът може:</p>	<p>Цикълът „Алиса” (откъс от произведението);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вячеслав Рибakov <p>„Дёрни за веревочку” (откъс от произведението).</p>
<p>XII клас</p>	<ul style="list-style-type: none"> • да участва в различни форми на спонтанно и подготвено обсъждане на теми, идеи и проблеми от художествен текст (разговор, дискусия, интервю): - да започва, поддържа и завършва разговор и изказване при дискусия и интервю; - да формулира аргументирано и логически свързано изказванията си; - да реагира адекватно на изказвания, като използва подходящо подбрани езикови средства; • да изразява и аргументира лична позиция по проблем от художествен текст; • да говори правилно и свободно, като използва разнообразни езикови средства; • да формулира изказванията си с произношение и интонация, които не нарушават нормите на езика. <p>При монологична реч ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да прави спонтанни и подготвени изказвания по теми и проблеми от художествен текст (мнения, съобщения, презентации, доклади и др.); • да дефинира, описва, коментира, обяснява, оценява проблем от художествен текст; • да резюмира художествени текстове или откъси от тях; 	<ul style="list-style-type: none"> • А. С. Пушкин <p>„Я помню чудное мгновенье”, „Я вас любил: любовь еще, быть может...” „Ты и вы”, „19 октября», «Дружба” (по избор);</p> <ul style="list-style-type: none"> • А. Ахматова <p>„Сероглазый король”, „Песня последней встречи”, „Проводила друга до передней...” „Двадцать первое.Ночь.Понедельник...” (по избор);</p> <ul style="list-style-type: none"> • А. Блок <p>„О доблестях, о подвигах, о славе”, „Благословляю все, что было...” (по избор);</p> <ul style="list-style-type: none"> • М. Цветаева <p>„Я вас люблю всю жизнь и каждый день...” „Вчера еще в глаза глядел...” „Мне нравится, что вы больны не мной” (по избор);</p> <ul style="list-style-type: none"> • И. А. Бунин <p>„Митина любовь”(откъс от произведението);</p> <ul style="list-style-type: none"> • М. А. Булгаков <p>„Мастер и Маргарита”(откъс от произведението);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Л. Улицка <p>„Искренне ваш Шурик”(откъс от произведението).</p>
<p>2. Личността и обществото</p>	<ul style="list-style-type: none"> • да изразява, аргументира и защитава собствено мнение; • да формулира аргументирано и логически свързано изказванията си; • да говори правилно и свободно, като използва разнообразни езикови средства; • да формулира изказванията си с произношение и интонация, които не нарушават нормите на езика. 	<ul style="list-style-type: none"> • М. Ю. Лермонтов <p>„Смерть Поэта“;</p> <p>„Герой нашего времени” – „Княжна Мери”; „Максим Максимыч” (откъс от произведението);</p> <ul style="list-style-type: none"> • А. П. Чехов <p>„Ионыч”;</p> <ul style="list-style-type: none"> • И. Илф и Е. Петров <p>„Двенадцать стульев“ (откъс от произведението);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Виктория Токарева

	<p>Писане Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да създава текст с ясно формулирана теза по проблем от художествен текст (коментар, анотация, резюме, есе и др.); • да изгражда логически свързан и структуриран текст, съответстващ на формулираната тема, адресата, стила и жанра и съобразен с граматичните и правописните норми на езика; • да дефинира, коментира, описва, обяснява, оценява проблем от художествен текст; • да аргументира позицията си с убедителни доказателства и да използва подходящи примери; • да прилага стратегии и езикови средства за оформянето на текст (структуриране, кохезия и др.). 	<p>„Из жизни миллионеров”(откъс от произведението).</p>
--	---	---

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

ХОРАРИУМ ЗА МОДУЛА	XI клас	XII клас
Годишен брой учебни часове	36 учебни часа (36 учебни седмици по 1 учебен час седмично)	31 учебни часа (31 учебни седмици по 1 учебен час седмично)

Допълнителни уточнения за конкретния модул:

Посочените автори и произведения са препоръчителни. В зависимост от интересите на учениците и по преценка на учителя те могат да бъдат допълнени или заменени с други.

Препоръчително разпределение на учебните часове:

	XI клас	XII клас
За нови знания	до 20 учебни часа	до 16 учебни часа
За упражнения, преговор и практически дейности	до 10 учебни часа	до 9 учебни часа
За проекти и собствени проучвания	до 6 учебни часа	до 6 учебни часа

ОЦЕНЯВАНЕ

Текущи оценки за учебен срок в:	XI клас	XII клас
Устни изпитвания и участие в работа в клас	минимум 2 оценки	минимум 2 оценки
Писмени задачи в клас, работа по проекти и домашни работи	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Профилираното обучение по руски език цели:

- да доразвие и обогати езиковата, социокултурната и стратегическата компетентност на учениците на руски език;
- да изгради у ученика умения не само за свободно използване на руския език за комуникативни цели, но и за обучение на руски език;
- да продължи да изгражда положително отношение към изучаването на руски език и култура;
- да продължи да спомага за осъзнаване необходимостта от владеенето на руски език като фактор за интелектуалното израстване на индивида в гражданското общество.

Профилираното обучение по руски език в XI и XII клас е ориентирано към цялостното систематизиране, надграждане и обобщаване на усвоените знания, умения и отношения и следва следните принципи и подходи:

- лично-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- комуникативна компетентност с акцент върху практическата насоченост на руски език;
- формиране на ценностната система на личността в интелектуален, нравствен, естетически, социален, междуличностен и поведенчески план и развиване на умения за общуване, творчески способности, независимо мислене, самостоятелно вземане на решения и поемане на отговорности.
- организацията на материала е от лесно към трудно, от изучено към ново;
- четирите модула в профилираната подготовка са взаимно свързани и интегрирани и трябва да се разглеждат като единно цяло;
- четирите езикови умения се развиват и усъвършенстват равнопоставено и интегрирано;
- родният език се използва при крайна необходимост;
- комуникативните умения постепенно се усъвършенстват чрез разнообразяване на ситуацияите и прилагане на интерактивни методи на обучение;
- ученикът се поставя в условия да съпоставя, да сравнява, да открива съвпадения и различия, да обобщава, да търси и предлага свои решения;
- създават се асоциативни връзки с усвоените вече знания и с придобитите умения за учене;
- социокултурната информация за руската култура е база за сравнение с българската култура и цели изграждане на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на съзнание за национална идентичност.

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими познати и непознати ситуации; използване на помощни материали и техника.
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	социокултурни познания, свързани с национални традиции, обичаи и ценности; литературни произведения; умения за активно участие в ситуации на межкултурно общуване; развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература .
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика .
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по руски език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии .
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	<p>натрупване на знания и опит за осъзнаване на необходимост от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации; • самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците; • представяне на съчинения, стихотворения, песни и пиеси; • работа по проекти и презентации; • дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази, истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици и т.н.); • извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, театрални или оперни постановки на руски език или свързани с културния контекст на рускоговорящите страни, изложби, уроци, изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.); • използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио- и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.); • електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси), връзка с всички учебни предмети.

СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети.
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и приемане на нови идеи, връзка с всички учебни предмети.
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България и на страните на изучавания език, и за развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство.
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебния предмет физическо възпитание и спорт.

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО РУСКИ ЕЗИК ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В2

МОДУЛ «КУЛТУРА И МЕЖДУКУЛТУРНО ОБЩУВАНЕ»

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по руски език във втори гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Езикът чрез литературата“ и „Култура и межкултурно общуване“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“, „Писмено общуване“ и „Езикът чрез литературата“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложи в учебната програма на съответния модул. В модул „Култура и межкултурно общуване“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по руски език за модул „Култура и межкултурно общуване“ за ученици от XI и XII клас, които след интензивно или след разширено обучение в VIII клас в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В2 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в учебната програма са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Учебната програма следва спираловиден принцип на повторемост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящи се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по руски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и за самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати	Нови знания
1. Тема „История и съвременност“	Когнитивна (познавателна) компетентност	
1.1. Пред картата на Русия	Ученикът може: <ul style="list-style-type: none"> да разбира в подробности текстове от различни източници, свързани със 	<ul style="list-style-type: none"> държавни символи; географско положение; население; природа и природни богатства.

<p>1.2. Социална и политическа реалност</p>	<p>съвременността и модерните културни процеси, представени на стандартен език;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • държавно и политическо устройство; • икономическо положение.
<p>1.3. Исторически събития</p>	<ul style="list-style-type: none"> • да сравнява културни събития, забележителности и тенденции от България и страната/страните, чийто език изучава; 	<ul style="list-style-type: none"> • Войната с Наполеон(1812); • Руско-турската война (1877-1878); • Русия в началото на ХХ век; • Русия в края на ХХ – началото на ХХІ в.
<p>1.4. Бележити личности</p>	<ul style="list-style-type: none"> • да познава популярните стереотипи за социокултурата на съответната страна/страни; 	<p>Бележити личности на Русия в областта на историята, науката, лауреати на Нобеловата награда.</p>
<p>2. Тема „Празници и традиции в Русия“</p>	<ul style="list-style-type: none"> • да намира, обработва и обобщава информация по дадена тема, свързана с определени културни събития, забележителности и тенденции; 	
<p>2.1. Празници и знаменателни дати</p>	<ul style="list-style-type: none"> • да осмисля различията в начина на възприемане на света и в езиковия изказ. <p>Поведенческа компетентност Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да се ориентира и реагира адекватно в ежедневни ситуации в различна културна среда; 	<p>Празници в Русия: история, обичаи, традиции, национални ястия: Рождество Христово; Великден; Масленица.</p> <p>Знаменателни дати: Международният ден на жената (8 март); Денят на космонавтиката (12 април); Денят на победата и Денят на Европа (9 май); Международният ден на руския език (6 юни); Денят на Русия (12 юни); Денят на знанията (1 септември); Международният ден на учителя (5 октомври) и Денят на народните будители (1 ноември).</p>
<p>2.2. Исторически и културни паметници на Русия</p>	<ul style="list-style-type: none"> • да изразява и аргументира в писмена и устна форма лична позиция в ситуации, свързани с културни събития, забележителности и тенденции; 	<p>Културно-исторически и туристически забележителности на Русия: древните градове на Русия („Золотое кольцо”); Санкт-Петербург и др.</p>
<p>3. Тема „Руски речеве и поведенчески етикет“</p>	<ul style="list-style-type: none"> • да пренася опита си от родната култура и да го използва за придобиване на нов в културната среда на страните, чийто език изучава; 	
<p>3.1. Руски речеве етикет</p>		<p>1. Езикова компетентност в рамките на тематичните области:</p> <ul style="list-style-type: none"> – безеквивалентна лексика и реалии; – фразеология; – устойчиви изрази;

	<ul style="list-style-type: none"> • да прилага нормите на речевия и поведенчески етикет и използва подходящи регистри на общуване; • да разбира невербалното съдържание на посланието (жестове, мимика, поведение); • да установява и поддържа контакти с хора, които принадлежат към друга културна и езикова общност; • да преодолява в межкултурното общуване популярните стереотипи за съответната страна/страни; • да представя резултатите от самостоятелни проучвания за културни събития, забележителности и тенденции по зададена тема; • да прилага знанията си за различни сфери на културния и обществен живот, като се съобразява с конкретната ситуация. <p>Ценностна компетентност Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да познава и се съобразява с ценностната система, заложена в културата на страната/страните, чийто език изучава; • да разпознава и осмисля артефакти и културни символи от културата на страната/страните, чийто език изучава; • да дава оценка и аргументира мнението си за информация от различни медийни 	<ul style="list-style-type: none"> – пословици и поговорки; – невербални средства; – основни езикови характеристики на речта на представители на различни социални слоеве, поколения и др.; – особености в изразяването на ключови за културата понятия: пространство и време, душа, щастие, любов и др. <p>2. Дискурсна (текстова) компетентност - на <i>рецептивно</i> равнище – умения за възприемане на:</p> <ul style="list-style-type: none"> – обяви и реклами; – лични писма; – официални писма; – анекдоти; <p>- на <i>продуктивно</i> равнище:</p> <ul style="list-style-type: none"> – лични писма; – официални писма; – план/тезиси на устно и писмено съобщение; – проект (доклад) съобщение. <p>3. Модели и норми на речевото поведение:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усложнени формули на речевия етикет: изразяване и реагиране на комплимент, съчувствие, любезност, изразяване на емоции, оценка и др.; • речеви стереотипи, ситуативни клишета, комуникативни клишета. <p>4. Стереотипи на поведение:</p> <ul style="list-style-type: none"> • на обществени места; • на гости; • при неформален разговор; • при официален разговор; • в писменото общуване. <p>5. Типични особености на всекидневния живот:</p>
--	--	---

	<p>източници, както и за произведения на изкуството от страната/страните, чийто език изучава;</p> <ul style="list-style-type: none"> да сравнява собствената си оценка с тази на други участници в общуването за факти, събития и процеси от родната култура, както и от тази на страната/страните, чийто език изучава; да разбира етичната и моралната нагласа на другия в межкултурна среда; да проявява толерантност и емоционална съпричастност към чуждоезиковата култура. <p>Стратегическа компетентност Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> да използва набор от стратегии за успешно поддържане на контакти с хора от други култури; да решава проблеми на комуникацията, които възникват поради липса на умения у събеседниците за установяване и поддържане на межкултурно общуване. 	<ul style="list-style-type: none"> животът в града и в столицата; животът на село и в провинцията; младите в Русия. <p>6. Национален характер/манталитет: колективизъм, патриотизъм, религиозност, справедливост и други основни ценности, типични за руското общество.</p>
4. Тема „Изкуство“		
4.1. Творци и шедьоври в изкуството		<p>Изкуство</p> <ul style="list-style-type: none"> Театрален живот в Русия (известни театри, популярни режисьори и актьори). Кино (известни филми, изтъкнати кинорежисьори и актьори). Музика (класическа и съвременна музика, руски народни песни, поети с китари, бардове; известни изпълнители); Балет и опера (прочути танцьори, балетмайстори, певци). Изобразително изкуство: <ul style="list-style-type: none"> живопис (руските художници-передвижници, съвременните творци); музеи и архитектурни паметници в Русия (Петерхоф, Петродворец, Ермитаж, Руският музей, Третьяковската галерия, Диамантеният фонд). България в произведенията на руските творци.
4.2. Народно творчество		<p>Декоративно-приложно изкуство и художествени занаяти (народен костюм, гжел, хохлома и др.).</p>
5. Тема „Масмедии“		
5.1. Средства за масово осведомяване		<p>Основни руски медии (вестници, списания). Телевизия - популярни телевизионни програми и предавания.</p>
5.2. Интернет и социални мрежи		<p>Справочна информация в Рунет (електронни библиотеки, виртуални музеи и изложби, учебни сайтове). Общуване в интернет. Руски социални мрежи.</p>

*Препоръчва се тематичните области 1, 2 и 3 да се разработват в XI клас, а 4 и 5 в XII клас.

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

ХОРАРИУМ ЗА МОДУЛА	XI клас	XII клас
Годишен брой учебни часове	36 учебни часа <i>(36 учебни седмици по 1 учебен час седмично)</i>	31 учебни часа <i>(31 учебни седмици по 1 учебен час седмично)</i>

Препоръчително разпределение на часовете:

	XI клас	XII клас
За нови знания	до 16 учебни часа	до 15 учебни часа
За упражнения, проекти и собствени проучвания	до 14 учебни часа	до 10 учебни часа
За преговор	до 6 учебни часа	до 6 учебни часа

ОЦЕНЯВАНЕ

Текущи оценки за учебен срок в:	XI клас	XII клас
Устни изпитвания и участие в работа в клас	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
Писмени задачи в клас, работа по проекти и домашни работи	минимум 2 оценки	минимум 2 оценки

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Профилираното обучение по руски език цели:

- да доразвие и обогати езиковата, социокултурната и стратегическата компетентност на учениците на руски език;
- да изгради у ученика умения не само за свободно използване на руския език за комуникативни цели, но и за обучение на руски език;
- да продължи да изгражда положително отношение към изучаването на руски език и култура;
- да продължи да спомага за осъзнаване необходимостта от владеенето на руски език като фактор за интелектуалното израстване на индивида в гражданското общество.

Профилираното обучение по руски език в XI и XII клас е ориентирано към цялостното систематизиране, надграждане и обобщаване на усвоените знания, умения и отношения и следва следните принципи и подходи:

- лично-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;

- комуникативна компетентност с акцент върху практическата насоченост на руски език;
- формиране на ценностната система на личността в интелектуален, нравствен, естетически, социален, междуличностен и поведенчески план и развиване на умения за общуване, творчески способности, независимо мислене, самостоятелно вземане на решения и поемане на отговорности.
- организацията на материала е от лесно към трудно, от изучено към ново;
- четирите модула в профилираната подготовка са взаимно свързани и интегрирани и трябва да се разглеждат като единно цяло;
- четирите езикови умения се развиват и усъвършенстват равнопоставено и интегрирано;
- родният език се използва при крайна необходимост;
- комуникативните умения постепенно се усъвършенстват чрез разнообразяване на ситуациите и прилагане на интерактивни методи на обучение;
- ученикът се поставя в условия да съпоставя, да сравнява, да открива съвпадения и различия, да обобщава, да търси и предлага свои решения;
- създават се асоциативни връзки с усвоените вече знания и с придобитите умения за учене;
- социокултурната информация за руската култура е база за сравнение с българската култура и цели изграждане на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на съзнание за национална идентичност.

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими познати и непознати ситуации; използване на помощни материали и техника.
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	социокултурни познания, свързани с национални традиции, обичаи и ценности; литературни произведения; умения за активно участие в ситуации на межкултурно общуване; развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература .
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика .
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по руски език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии .
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	натрупване на знания и опит за осъзнаване на необходимост от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез: <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации;

	<ul style="list-style-type: none"> самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците; представяне на съчинения, стихотворения, песни и пиеси; работа по проекти и презентации; дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази, истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици и т.н.); извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, театрални или оперни постановки на руски език или свързани с културния контекст на рускоговорящите страни, изложби, уроци, изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.); използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио-и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.); електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси), връзка с всички учебни предмети.
СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети.
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и приемане на нови идеи, връзка с всички учебни предмети.
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България и на страните на изучавания език, и за развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство.
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебния предмет физическо възпитание и спорт.